

**Bank Spółdzielczy
w Jastrzębiu Zdroju**

ZAŁOŻONY W 1897

**UJAWNIE NIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH RYZYKA,
FUNDUSZY WŁASNYCH, WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH,
POLITYKI WYNAGRODZEŃ
I INNYCH INFORMACJI PODLEGAJĄCYCH UJAWNIE NIU
ZGODNIE Z POLITYKĄ INFORMACYJNĄ BANKU
WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2020R.**

Czerwiec 2021r.

**Bank Spółdzielczy
w Jastrzębiu Zdroju**
ZAŁOŻONY W 1897

Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju

1. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszej Informacji podlegające ujawnieniom według stanu na dzień 31 grudnia 2020r., dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku zgodnie z wymogami art. 435 ust. 1 lit. e Rozporządzenia CRR, są adekwatne do stanu faktycznego, a wdrożony system zarządzania ryzykiem, jak i system kontroli wewnętrznej, są odpowiednie z punktu widzenia skali i charakteru prowadzonej działalności.
2. Zarząd Banku zatwierdza niniejszy Raport.
„Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń i innych informacji podlegających ujawnieniu zgodnie z Polityką informacyjną Banku według stanu na dzień 31.12.2020r.”, w którym umieszczono informacje na temat ryzyka, omówiono ogólny profil ryzyka związany z przyjętymi przez Bank celami strategicznymi oraz zawarto kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz sposobu zarządzania ryzykiem przez Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju

Izabela Ochojska - p.o. Prezesa Zarządu

Gabriela Bury – Wiceprezes Zarządu

Natasza Kiwic – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Rodziewicz – Wiceprezes Zarządu

**Bank Spółdzielczy
w Jastrzębiu Zdroju**
ZAŁOŻONY W 1897

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK POJĘĆ.....	6
I WSTĘP	7
II INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	8
III CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM – ART. 435 ROZPORZĄDZENIA CRR	9
IV ZAKRES STOSOWANIA – ART. 436	11
V FUNDUSZE WŁASNE – ART.437.....	11
VI WYMOGI KAPITAŁOWE – ART. 438	13
VI. 1. Wymogi kapitałowe – zasady ogólne	13
VI. 2 .Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe	14
VI.3 Wymogi kapitałowe w odniesieniu do portfela handlowego oraz z tytułu ryzyka walutowego	15
VI.4. Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	15
VI.5 Kapitał wewnętrzny w Banku	16
VII INFORMACJE DOTYCZĄCE RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA – ART. 439	18
VIII BUFORY KAPITAŁOWE – ART. 440	18
IX WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – ART. 441	18
X RYZYKO KREDYTOWE W TYM:	18
X.1. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442.....	18
X.2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorii istotne.....	20
X.3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych	21
X.4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych.....	21
X.5. Struktura ekspozycji kredytowych wg terminów zapadalności	22
X.6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym.	25
X.7. Należności nieobsługiwane i restrukturyzowane.....	25
XI AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – ART. 443.....	26
XII KORZYSTANIE Z ECAI - ART. 444.....	27
XIII EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE – ART. 445.....	27
XIV EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – ART. 446	27
XV EKSPOZYCJE W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM – ART. 447.....	29
XVI EKSPOZYCJE NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCIOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – ART. 448.....	30
XVII EKSPOZYCJE NA POZYCJE SEKURYTYZACYJNE – ART. 449.....	32
XVIII POLITYKA WYNAGRADZANIA – ART. 450.....	32

XIX DŹWIGNIA FINANSOWA – ART. 451	35
XX STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO – ART. 452	36
XXI STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ART. 453	36
XXII STOSOWANIE TECHNIK ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO – ART. 454	39
XXIII STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO – ART. 455	39
XXIV UJAWNIECIE INFORMACJI O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22AA. USTAWY PRAWO BANKOWE.	39
XXV UJAWNIAECIE ZGODCIE Z ART. 111A UST.4 PRAWA BANKOWEGO	40
XXV.1. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	41
XXV.2. OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	41
XXVI UJAWNIAECIE INFORMACJI Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PŁYNNOŚCI I FINANSOWANIA WYMAGANYCH REKOMENDACJĄ P KNF.	46
INFORMACJA O STRATEGII, CELACH I STRUKTURZE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	57
INFORMACJA NA TEMAT PROFILU RYZYKA	70

SŁOWNIK POJĘĆ

Poprzez pojęcia użyte w niniejszej Informacji należy rozumieć:

1. **Bank** – Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju,
2. **Zarząd** – Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju,
3. **Rada Nadzorcza** – Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju,
4. **Komitet Audytu** – Komitet Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju,
5. **SOZ** – System Ochrony Zrzeszenia Banku BPS,
6. **Fundusze własne Banku** - ustalone na podstawie Rozporządzenia CRR- oznaczają sumę kapitału TIER I i TIER II,
7. **Rozporządzenie** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, zwane także „CRR”,
8. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów** w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach z dnia 06.03.2017r.
9. **Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez KNF**,
10. **Proces ICAAP** – proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego (ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process), rozumiany jako kompleksowe zarządzanie ryzykiem i kapitałem w Banku,
11. **Ryzyko istotne** – ryzyko związane z obszarem działalności Banku; rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, ponadto ryzyka wymienione w dyrektywie CRD; do ryzyk istotnych Bank zalicza również ryzyka, dla których pomiar ilościowy, zgodnie z instrukcją oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju, przekracza wartości graniczne (limity) i Bank tworzy dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie tych ryzyk,
12. **Ujawnienia** - „Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń i innych informacji podlegających ujawnieniu zgodnie z Polityką informacyjną Banku według stanu na dzień 31.12.2020r.”.
13. **Wewnętrzny Plan Naprawy** – realizowany przez Bank Wewnętrzny Plan Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2018-2021, zwany „WPN”.
14. **System Ochrony Zrzeszenia Banku BPS** – zwany SSOZ BPS SA albo Systemem.
15. **Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS** – zwana „Spółdzielnią”.

I Wstęp

1. Bank, zgodnie z wymogami określonymi w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki wynagrodzeń oraz innych informacji zawartych w niniejszym dokumencie, zwanym dalej „**Ujawnieniem**,” według stanu na 31 grudnia 2020r.
2. W oparciu o art. 432 Rozporządzenia CRR, Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne – Bank uznaje za informacje nieistotne te, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną; Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. W przypadku pominięcia informacja o tym jest podawana w treści Ujawnienia.
4. Wszelkie **dane liczbowe prezentowane są według stanu na 31 grudnia 2020r., wyrażone w tysiącach złotych**, jeżeli nie podano inaczej.
5. Opublikowane w treści Ujawnienia informacje zostały sporządzone z zachowaniem zasady należytej staranności i podlegały weryfikacji zgodnie z postanowieniami Polityki informacyjnej oraz procedurami kontroli obowiązującymi w Banku.
6. Bank informuje ponadto, że:
 - 1) stosuje Polskie standardy rachunkowości zatem wszelkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku,
 - 2) Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikuje ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR,
 - 3) Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie przeprowadzał sekurytyzacji,
 - 4) Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka (w tym wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka),
 - 5) Bank nie posiada podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych,
 - 6) Bank ujawnia informacje, które go dotyczą z zachowaniem zasady proporcjonalności.
 - 7) Uzupełnieniem informacji zawartych w niniejszym dokumencie są następujące dokumenty:
 - Roczne Sprawozdanie finansowe za 2020 rok wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta,
 - Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku za 2020 rok,
 - Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej za 2020 rok,
 - Opis systemu kontroli wewnętrznej,
 - Opis systemu zarządzania ryzykami,

- Informacja wynikająca z art. 111a ust.4 Prawa bankowego.

II Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju przy ulicy 1 Maja 10, jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, Wydział X Gospodarczy postanowieniem z dnia 26.03.2002r. pod numerem KRS 0000100602. Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 000496981 oraz NIP: 633-000-48-20.

Zakres działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju szeroko opisany w **Statucie Banku**, udostępnionym na stronie Banku www.bsjastrzebie.pl, został przyjęty przez Komisję Nadzoru Finansowego, tj. „Potwierdzenie Uprawnień Do Wykonywania Czynności Bankowej” nr PNB-DBS-III-530-1532/56/08 z dnia 12.12.2008r.

Bank prowadzi działalność komercyjną na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych.

Bank prowadzi swoją działalność na terenie województwa śląskiego (na tym terenie Bank posiada 21 placówek bankowych oraz Centralę) zgodnie z misją: „LOKALNY PIENIĄDZ NA ROZWÓJ LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI”.

Członkami Banku są osoby fizyczne i osoby prawne. Liczba udziałowców na dzień 31.12.2020r. (zgodnie z systemem finansowo-księgowym defbank) wyniosła 2034 osób, w tym 1.913 osób fizycznych i 121 osób prawnych. Wysokość jednego udziału wynosi 330,00 zł, przy czym minimalna ilość udziałów w przypadku osób prawnych wynosi 5 szt.

Na koniec grudnia 2020r. Bank zatrudniał 151 pracowników.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS oraz pozostaje zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie, którego głównym celem Systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

III Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia CRR

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju” przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Jest ona zgodna z założeniami strategii działania Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku wystąpienia znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. „Strategia zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju” jest spójna z Wewnętrznym Planem Naprawy realizowanym przez Bank oraz ściśle powiązana z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, a także politykami i innymi regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Banku.
3. Strategia zarządzania ryzykiem (...) zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko rozumiany jako bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka (maksymalny poziom ryzyka dopuszczony przez Bank, wyznaczony przez limity wewnętrzne, parametry i wskaźniki).
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art.453 ust.1 lit. e zawarto w **Załączniku nr 1** do niniejszego dokumentu.
6. Informacja dotycząca art. 435. Ust. 1 lit. a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat uprawnień i statutu lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarto w **Załączniku nr 2** do niniejszego dokumentu.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. Lit. f, w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczącej ryzyka zawarta jest w **Załączniku nr 3** do niniejsze dokumentu.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
 - Członkowie Zarządu Banku pełnili na datę ujawnienia po jednym stanowisku dyrektorskim (wyłącznie w organach Banku). Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnili po jednym stanowisku dyrektorskim¹ (wyłącznie w organach Banku). Członkowie organów Banku wobec powyższego spełniali wymagania związane z

¹ Przez „stanowisko dyrektorskie” należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku lub w organach innych podmiotów (odpowiednio w Zarządzie lub Radzie Nadzorczej).

ograniczeniem liczby funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej banku, zawarte w art. 22aa ust. 3 ustawy Prawo Bankowe.

- Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg „Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” oraz „Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” oceniając czy posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków. Oceny odpowiedniości Członków Zarządu dokonała Rada Nadzorcza zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze „Statutem Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” oraz „Regulaminem wyborów członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” oceniając czy posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków. Oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej dokonało Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Procedurą dokonywania oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej, kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”.
- Członkowie Zarządu otrzymali pozytywną ocenę za działalność w roku 2020, a każdy z Członków Zarządu uzyskał absolutorium. Zebranie Przedstawicieli Bank Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju wydało pozytywną indywidualną wtórną ocenę odpowiedniości poszczególnych członków Rady Nadzorczej oraz pozytywną ocenę Rady Nadzorczej Banku jako organu kolegialnego.
- Bank stosuje strategię zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej w odniesieniu do wykształcenia i doświadczenia zawodowego, płci, wieku. Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
- W Banku, zgodnie z art. 130 ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017r. poz. 1089) w 2017r. funkcjonuje w ramach Rady Nadzorczej Komitet Audytu.
- Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku, jest sformalizowany i objęty odpowiednimi procedurami wewnętrznymi, które definiują: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów oraz sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

IV Zakres stosowania – art. 436

Nie dotyczy.

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych,

V Fundusze własne – art.437

1. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami na dzień 31 grudnia 2020 roku, w szczególności postanowieniami Rozporządzenia i Prawa Bankowego. Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz art. 492 Rozporządzenia oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Radu (UE) nr 575/2013.
3. Zgodnie z tymi przepisami, fundusze własne składają się z następujących elementów:
 - 1) kapitał podstawowy Tier I (CET1) obejmujący m.in. uznany fundusz udziałowy, zyski zatrzymane (fundusz zasobowy), skumulowane inne całkowite dochody, kapitały rezerwowe, fundusze ogólne ryzyka bankowego;
 - 2) kapitał dodatkowy Tier I (AT1), obejmujący m.in. instrumenty kapitałowe, o których mowa w art. 52 Rozporządzenia oraz azio emisyjne związane z tymi instrumentami (aktualne w Banku równe 0);
 - 3) kapitał Tier II, obejmujący m.in. instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane spełniające kryteria określone w art. 63 Rozporządzenia oraz azio emisyjne związane z tymi instrumentami, korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego.
4. Wszystkie wymienione kapitały podlegają korektom z tytułu pomniejszeń oraz mającym zastosowanie filtrom ostrożnościowym.
5. Bank, realizując w 2020 roku działania ściśle określone w Wewnętrznym Planie Naprawy, zobowiązany jest do realizacji celu kapitałowego pozwalającego na osiągnięcie na koniec realizacji WPN docelowego poziomu łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 14,00% i współczynnika kapitału TIER 1 (T1) na poziomie nie niższym niż 11,5%.

6. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank podejmuje działania ściśle określone w Wewnętrznym Planie Naprawy spójnym ze Strategią zarządzania ryzykiem oraz adekwatnością kapitałową Banku.
7. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju buduje swoją bazę kapitałową w oparciu o kapitały najwyższej jakości Tier I – głównie w postaci funduszu zasobowego tworzonego m.in. z podziału nadwyżki finansowej.
8. Opis wszystkich ograniczeń zastosowanych do obliczenia funduszy własnych – nie dotyczy.

Fundusze własne na koniec grudnia 2020 roku były niższe od planowanych o 2 909 tys. zł za sprawą odstąpienia od przyjętych założeń planistycznych dotyczących wcześniejszego zaliczenia części uznanego zysku do funduszy własnych (m.in. z uwagi na tymczasowe zniesienie wymogu bufora ryzyka systemowego). Cały zysk roku 2019 zasilił fundusz zasobowy.

Tabela nr 1. Struktura funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31 grudnia 2020r.

Składowe fundusze własnych wg Rozporządzenia CRR	saldo (tys. zł)	udział %
FUNDUSZE WŁASNE	41 513	100,00
KAPITAŁ TIER I (CET1)	41 513	100,00
kapitał podstawowy Tier I (CET1)	41 513	100,00
fundusz udziałowy zaliczany do funduszy własnych	5 414	12,89
fundusz zasobowy	36 082	81,05
skumulowane inne całkowite dochody	0	0,00
fundusz rezerwowy	64	0,16
fundusz ogólnego ryzyka	58	0,14
wartości niematerialne i prawne (100% bilansowej wartości netto)	-105	-0,13
zysk bieżącego okresu netto	0	5,89
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	0	0,00
kapitał dodatkowy Tier I (AT1)	0	0,00
KAPITAŁ TIER II	0	0,00
Zobowiązanie podporządkowane	0	0,00
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier II	0	0,00
rezerwa na ryzyko ogólne art..62 lit. c CRR	0	0,00

Zgodnie z zapisami art. 4 Rozporządzenia nr 1423/2013, w **Załączniku nr 4** zaprezentowano strukturę funduszy własnych w oparciu o obowiązujący Bank wzór prezentacji funduszy własnych.

VI Wymogi kapitałowe – art. 438

VI. 1. Wymogi kapitałowe – zasady ogólne

1. Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku. Stosowane przez Bank metody pomiaru ryzyka uwzględniają aktualnie prowadzoną oraz planowaną działalność Banku.

2. Wyliczenia regulacyjnych wymogów kapitałowych na dzień 31 grudnia 2020r. dokonano w oparciu o postanowienia Rozporządzenia, przy zastosowaniu następujących metod:

- 1) metoda standardowa na ryzyko kredytowe (Część III, Tytuł II, Rozdział 2 Rozporządzenia);
- 2) kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych do ograniczania ryzyka kredytowego (Część III, Tytuł II, Rozdział 4 Rozporządzenia);
- 3) metoda wskaźnika bazowego na ryzyko operacyjne (Część III, Tytuł III, Rozdział 2 Rozporządzenia);
- 4) metoda na ryzyko walutowe (Część III, Tytuł IV, Rozdział 3 Rozporządzenia).

3. Bank nie wyznacza wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rozliczenia, ryzyka cen towarów, rozmycia oraz ryzyka kredytowego kontrahenta.

4. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Dążąc do realizacji tego celu w procesie ICAAP realizowane są następujące działania:

- 1) Identyfikacja rodzajów ryzyka występujących w Banku;
- 2) Wyodrębnienie istotnych rodzajów ryzyka;
- 3) Pomiar i alokacja kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka;
- 4) Agregacja kapitału wewnętrznego;
- 5) Monitorowanie i raportowanie kapitałowe;
- 6) Zarządzanie adekwatnością kapitałową.

Bank w procesie oceny adekwatności kapitałowej szacuje kapitał wewnętrzny, czyli niezbędny do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku uwzględniając przewidywany poziom ryzyka (II Filar).

Celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest osiągnięcie i utrzymanie wskaźnika TCR na poziomie minimum 14% na koniec realizacji WPN. Łączny współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2020r. wyniósł 12,38% wobec zaplanowanego poziomu 12,60%. Bank w 2020 roku nie przeprowadził śródrocznego badania bilansu na cele

zaliczenia części wypracowanych i uznanych zysków do funduszy własnych w roku obrachunkowym 2020. W związku z wprowadzeniem *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020r.* uchylającego rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego Bank na dzień 31.12.2020r. spełniał minimalne wymogi kapitałowe, jednak mimo obniżenia się wymogu nadzorczego poziomu TCR, Bank dąży do spełnienia wymogu połączonego bufora określonego w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku na poziomie minimum 14%.

W maju 2020 roku, w wyniku dostosowania zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej do wytycznych SSOZ BPS SA oraz w związku z trzykrotną obniżką stóp procentowych, nastąpiło doszacowanie ryzyka stopy procentowej, w wyniku czego Bank tworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w wysokości 3 691 tys. zł wg danych na 31.12.2020r. Bank przez cały 2020 rok tworzył także dodatkowy wymóg kapitałowy w zakresie ryzyka wyniku finansowego wyodrębnionego w ramach ryzyka biznesowego, którego poziom na koniec 2020r. wyniósł 59 tys. zł. Kapitał wewnętrzny wg danych na 31.12.2020r. wyniósł 30 586 tys. zł, co stanowiło 73,68% funduszy własnych.

VI. 2 .Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe

1. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami Części III, tytuł II, Rozdział 2 Rozporządzenia – 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wg danych na 31.12.2020r.

Klasy ekspozycji	(CNXX002) Wartość ekspozycji	(CNXX004) Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP	Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe (8% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)
I Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	198 576	0	0
II Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych lub władz lokalnych	62 690	12 538	1 003
III Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0	0
IV Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0	0
V Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0	0
VI Ekspozycje wobec instytucji	182 909	1 397	112
VII Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	9 469	7 239	579
VIII Ekspozycje detaliczne	76 182	54 106	4 328
IX Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	126 668	84 691	6 775

X Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	67 884	92 308	7 385
XI Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0
XII Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0	0
XIII Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0
XIV Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0	0
XV Ekspozycje kapitałowe	5 445	5 445	436
XVI Inne ekspozycje	44 554	27 314	2 185
Razem	774 377	285 038	22 803

2. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego obliczane zgodnie z metodą standardową na koniec 2020 roku wynosiły 22.803 tys. zł, co stanowiło 84,97% wymogów regulacyjnych.

VI.3 Wymogi kapitałowe w odniesieniu do portfela handlowego oraz z tytułu ryzyka walutowego

Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust.3, lit. b), c) przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do portfela handlowego oraz z tytułu ryzyka walutowego

Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1. Wymóg zgodnie z art. 92 ust 3 lit b. - portfel handlowy	nie dotyczy
2. Wymóg zgodnie z art. 92 ust 3 lit c. - ryzyko walutowe	0

W ramach ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg kapitałowy wyłącznie na ryzyko walutowe stosując **tzew. metodę podstawową**, rozumianą jako iloczyn 8% oraz wartości bezwzględnej pozycji walutowej całkowitej, o ile pozycja ta przekracza 2% funduszy własnych (w przeciwnym przypadku wymóg wynosi zero). Podejmowane w 2020 roku działania Banku zmierzały do kształtowania swojej pozycji walutowej na poziomie pozwalającym na ograniczenie obciążeń kapitałowych wynikających z prowadzonej działalności biznesowej.

VI.4. Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank wyliczał wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego najprostszą z możliwych metod - metodą wskaźnika bazowego (BIA) (art. 315-316 Rozporządzenia CRR), która

skutkuje najwyższym wymogiem kapitałowym i jednocześnie najniższym stopniem dopasowania do faktycznie ponoszonego przez Bank ryzyka operacyjnego. Oszacowany wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na rok 2020 wyniósł **4.033 tys. zł. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na dzień 31.12.2020r. stanowił 15,03% wymogów regulacyjnych.**

VI.5 Kapitał wewnętrzny w Banku

Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w Banku z uwzględnieniem celów strategicznych Banku oraz planów kapitałowych. Proces szacowania kapitału wewnętrznego opiera się na rzetelnych wynikach oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe (wyniki metod szacowania kapitału) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników stosowanych metod.

Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

W metodzie szacowania kapitału wewnętrznego definiuje się poszczególne rodzaje ryzyka jakie zidentyfikowano w działalności Banku i szacuje ich istotność. Szacowanie kapitału wewnętrznego przebiega w trzech etapach:

1. Etap I – za punkt wyjścia przyjmowany jest kapitał regulacyjny (wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyk Filaru I);
2. Etap II – ocenia się, czy minimalny wymóg kapitałowy jest adekwatny do aktualnego narażenia Banku na ryzyko dla uznanych za istotne ryzyk Filaru I;
3. Etap III – szacuje się kapitał wewnętrzny na pokrycie istotnych ryzyk Filaru II.

Poza ryzykiem kredytowym oraz pozostałymi ryzykami wykorzystywanymi do szacowania kapitału regulacyjnego na potrzeby obliczenia współczynników kapitałowych, w celu oszacowania kapitału wewnętrznego w 2020r. zidentyfikowano szereg dodatkowych ryzyk, tzw. ryzyk II filaru. W ramach II filaru identyfikowano następujące ryzyka: koncentracji dużych ekspozycji, ryzyko koncentracji w sektor gospodarki, ryzyko koncentracji przyjętych form zabezpieczenia, koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy, ryzyko rezydualne, ryzyko bancassurance, ryzyko inwestycji, ryzyko rynkowo-walutowe, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, ryzyko bazowe, ryzyko przeszacowania, ryzyko opcji klienta, płynności i finansowania, biznesowe, ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko operacyjne, ryzyko modeli, ryzyko braku zgodności, ryzyko utraty reputacji, ryzyko transferowe, ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), ryzyko koncentracji funduszu udziałowego, ryzyko koncentracji dużych udziałów, ryzyko nadmiernej dźwigni.

Bank szacuje kapitał w okresach miesięcznych zgodnie z wymogami przyjętej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Procedury oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.

Wyliczenie kapitału wewnętrznego odbywa się wg zdefiniowanych kryteriów i ustalonych parametrów do poszczególnych rodzajów ryzyka. Proces szacowania kapitału wewnętrznego jest udokumentowany, oparty na danych sprawozdawczych oraz na danych bezpośrednio zaczytanych z systemu finansowo-księgowego DefBank. Ustalenie kapitału wewnętrznego dokonywane jest w wyniku zestawienia regulacyjnych i ponad regulacyjnych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych ryzyk. Ocena procesu szacowania kapitału wewnętrznego uzależniona jest od utrzymania sumy funduszy własnych na poziomie wyższym od sumy wymogów kapitałowych. W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do sprecyzowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.

Wyniki pomiaru kapitału wewnętrznego w Banku wg stanu na dzień 31.12.2020r. przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Kapitał wewnętrzny w Banku wg danych na 31.12.2020r.

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku łączny kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału wg minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	22 803	22 803	0
Ryzyko rynkowe	0	0	0
Ryzyko operacyjne	4 033	4 033	0
łączny kapitał wewnętrzny na ryzyka objęte wyznaczeniem minimalnego wymogu kapitałowego	26 836	26 836	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0		0
koncentracji dużych ekspozycji	0		0
koncentracji w sektor gospodarki	0		0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0		0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0		0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	3 691		3 691
Ryzyko płynności	0		0
Ryzyko biznesowe	0		0
Ryzyko wyniku finansowego	59		59
Ryzyko niewypłacalności	0		0
Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	0		0
Ryzyko braku zgodności	0		0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0		0
ryzyko strategiczne	0		0
ryzyko utraty reputacji	0		0
ryzyko transferowe	0		0

ryzyko rezydualne	0		0
ryzyko modeli	0		0
łączy kapitał wewnętrzny - I i II Filar	30 586		3 750
Fundusze własne (dostępny kapitał na pokrycie ryzyka)		41 513	
Fundusze własne minus kapitał wewnętrzny		10 927	
Kapitał wewnętrzny /Fundusze własne [%]		73,68%	
Współczynnik kapitału Tier I [%]		12,38%	
łączy współczynnik kapitałowy [%]		12,38%	
łączy wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]		10,86%	

Wskazany na 31.12.2020r. regulacyjny wymóg kapitałowy w odniesieniu do funduszy własnych wygenerował łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12,38% i kształtował się powyżej limitu nadzorczego określonego na poziomie 10,5%.

VII Informacje dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta – art. 439

Zapisy art. 439 CRR w zakresie ujawnienia informacji na temat ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta nie dotyczą Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, gdyż Bank nie posiada instrumentów pochodnych.

VIII Bufory kapitałowe – art. 440

Nie dotyczy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

Na datę sporządzenia informacji nie obowiązywały przepisy dotyczące utrzymywania buforu antycyklicznego.

IX Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego – art. 441

Nie dotyczy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

X Ryzyko kredytowe w tym:

X.1. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

Jako ekspozycję przeterminowaną Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie płaconą w terminie. Do klasy ekspozycji przeterminowanych Bank zalicza natomiast każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie płaconą w terminie, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 400 zł, natomiast w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 2.000 zł.

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone, o których mowa w przepisach w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (*Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16 grudnia 2008r. z póź.zm*).

Za ekspozycje nieobsługiwane/zagrożone Banku uznaje definicję zgodną z przyjętą przez EUNB definicją NPE, która jest pojęciem szerszym, niż definicja kredytów zagrożonych. Obejmuje nieobsługiwane instrumenty dłużne, w tym kredyty, zaliczki, depozyty płatne na żądanie, papiery wartościowe oraz zobowiązania do udzielenia pożyczki, udzielone gwarancje finansowe lub każde inne zobowiązanie przy spełnieniu określonych warunków. W Banku są to najczęściej kredyty, wówczas NPE jest równe NPL. W wartości NPE uwzględnia się wartość bilansową brutto pozycji bilansowych, a dla zobowiązań pozabilansowych wartość nominalną.

Do najważniejszych celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego Bank zaliczył: osiągnięcie i utrzymanie jakości portfela kredytowego na poziomie poniżej 11% (w terminie do 2024 roku); realizację stopnia pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami na poziomie powyżej 35% oraz zwiększenie wartości oraz poprawa struktury dochodowej portfela kredytowego.

Wobec powyższego, jednym ze strategicznych mierników ryzyka kredytowego, jest **wskaźnik jakości portfela kredytowego ogółem**, który w Systemie Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A. nie powinien przekroczyć poziomu 11%. Wskaźnik ten na dzień 31.12.2020r. ukształtował się w Banku na poziomie 22,01%, wobec planowego w Wewnętrznym Planie Naprawy na poziomie 14,18%.

Kontroli jakości portfela kredytowego służą jego okresowe przeglądy zorientowane na bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej Dłużników Banku oraz oceny skuteczności przyjętych zabezpieczeń. Bank dokonuje przeglądów i klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

1. kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
2. kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonywał zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące. Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji. Jakość przyjmowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

Na ekspozycje kredytowe zaklasyfikowane do kategorii „pod obserwacją” oraz grupy „zagrożone” Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi w wysokości minimalnej określonej w wyżej wymienionym Rozporządzeniu:

1. 1,5% podstawy tworzenia rezerw oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi – w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
2. 20% podstawy tworzenia rezerw oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi – w przypadku kategorii „poniżej standardu”,
3. 50% podstawy tworzenia rezerw oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi – w przypadku kategorii „wątpliwe”,
4. 100% podstawy tworzenia rezerw oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi - w przypadku kategorii „stracone”.

Decyzje o wyższych stawkach procentowych podstawy tworzonych rezerw w poszczególnych sytuacjach podejmował Zarząd Banku. Do klasyfikacji i okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych zobowiązane były komórki organizacyjne Banku.

X.2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym w kategorii istotne

Całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji, przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5. Kwota ekspozycji i średnia kwota ekspozycji w podziale na kategorie ekspozycji (w tys. zł)

**średnia arytmetyczna liczona na stanach kwartalnych w 2020 roku*

Klasy ekspozycji	(CNXX003) Ekspozycja pierwotna przed uwzględnieniem współczynników konwersji	Średnia kwota ekspozycji pierwotnej przed uwzględnieniem współczynników konwersji*
I Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	166 660	123 501
II Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych lub władz lokalnych	62 690	65 161
III Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0
IV Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
V Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
VI Ekspozycje wobec instytucji	203 051	175 040
VII Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	9 948	9 971
VIII Ekspozycje detaliczne	87 266	113 389
IX Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	142 705	129 136
X Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	77 933	68 182

XI Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
XII Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
XIII Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0
XIV Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
XV Ekspozycje kapitałowe	5 445	5 473
XVI Inne ekspozycje	44 554	42 263
Razem	800 252	732 116

Obecnie występuje duże rozproszenie klasy ekspozycji kredytowych i Bank nie posiada istotnych kategorii ekspozycji kredytowych.

X.3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji z racji braku ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską (art. 442 d Rozporządzenia).

X.4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank monitoruje portfel kredytowy z uwzględnieniem struktury branżowej (limity koncentracji) bez podziału na klasy ekspozycji. Rozkład ekspozycji w zależności od branży przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6. Kwota ekspozycji w zależności od branży (w tys. zł)

Sekcja PKD 2007	nazwa sekcji PKD 2007	zaangażowanie kredytowe ogółem	zaangażowanie kredytowe w sytuacji zagrożonej	kwota rezerw celowych
sekcja A	Uprawy Rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	2 113	0	17
sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	1 948	0	0
sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	17 347	8 553	553
sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów. klimatyzowanych	0	0	0
sekcja E	Dostawa wody; gosp. Ściekami i odpadami oraz działalność zw. Z rekultywacją	3 015	1 573	52
sekcja F	Budownictwo	29 825	1 910	48
sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych wylaczajac motocykle	39 128	21 095	5 729

sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	1 657	363	357
sekcja I	Działalność zw. z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	22 864	7 728	49
sekcja J	Informacja i komunikacja	40	0	0
sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4 326	3 185	3 031
sekcja L	Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	66 289	5 140	1 363
sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8 117	1 355	800
sekcja N	Dział. z zakresu usług administrowania i dział. wspierającej	2 037	1 862	953
sekcja O	Adm. publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	57 665	0	0
sekcja P	Edukacja	1 631	1 042	0
sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5 278	0	0
sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3 299	2 661	19
sekcja S	Pozostała działalność usługowa	4 087	52	0
sekcja T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
sekcja U	organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
brak sekcji	Brak PKD 2007 (osoby fizyczne)	87 962	4 950	3 968
	RAZEM	358 628	61 469	16 939

X.5. Struktura ekspozycji kredytowych wg terminów zapadalności

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności ekspozycji w podziale na sektor gospodarki i typ kontrahenta przedstawia Tabela nr 7. Z uwagi na brak możliwości przedstawienia danych z podziałem na kategorie ekspozycji, poniższe dane przedstawiono wg typu kontrahenta (w tys. zł, według wartości nominalnej na podstawie sprawozdania FIN005_1).

Tabela 7. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności ekspozycji w podziale sektor gospodarki i typ kontrahenta (w tys. zł)

Sektor gospodarki	Typ kontrahenta	Bez określonego terminu	<=1 tygodnia	>1 tygodnia<=1 miesi	>1 mies. <=3 mies.	>3 mies. <=6 mies.	>6 mies. <=1 roku	>1 roku<=2 lat	>2 lat<=5 lat	>5 lat<=10 lat	>10 lat<=20 lat	>20 lat	Razem
-------------------	-----------------	-------------------------	--------------	----------------------	--------------------	--------------------	-------------------	----------------	---------------	----------------	-----------------	---------	-------

				ąca									
Sektor finansowy	Banki centralne	17 240											17 240
	Banki oddziały instytucji kredytowych	79 925		63 000	20 000	20 000							182 925
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	2 795											2 795
	Razem sektor finansowy	99 960	-	63 000	20 000	20 000	-	-	-	-	-	-	202 960
Sektor niefinansowy	Przedsiębiorstwa	18 550	2 444	3 462	4 412	3 812	12 288	35 161	13 284	28 320			121 733
	Gospodarstwa domowe	24 511		1 576	4 394	5 104	9 618	36 974	22 257	53 072			157 506
	Instytucje niekom. działające na rzecz gosp. dom.	22											22
	Razem sektor niefinansowy	43 083	2 444	5 038	8 806	8 916	21 906	72 135	35 541	81 392	-	-	279 261
Sektor	Instytucje												-

instytut ucji rządowych i samo rządowych	rządowe szczebla centralnego												
	Instytucje samorządowe			110	972	1 040	3 460	12 792	20 303	18 985			57 662
	Razem sektor instytucji rząd. i samorządowych	-	-	110	972	1 040	3 460	12 792	20 303	18 985	-	-	57 662
Razem		143 043	2 444	68 148	29 778	29 956	25 366	84 927	55 844	100 377	-	-	539 883

Ekspozycje o utraconej wartości oraz ekspozycje przeterminowane wg stanu na dzień 31.12.2020r. prezentuje **Tabela nr 8 i 9.**

Tabela 8. Struktura należności Banku w podziale na poszczególne kategorie (w wartości nominalnej)

Kategoria należności	Stan na 31.12.2020r. (w tys. zł)
Należności normalne	263 613
Należności pod obserwacją	9 581
Należności poniżej standardu	12 582
Należności wątpliwe	4 181
Należności stracone	46 490
RAZEM	336 446

Tabela 9. Analiza wiekowa przeterminowanych aktywów finansowych na dzień 31.12.2020r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości	Rezerwa celowa / Odpis aktualizujący	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości	Rezerwa celowa / Odpis aktualizujący
Nieprzeterminowane	630 700	548	6 553	135
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	8 073	19	3 746	1

Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	10 476	78	8 523	268
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	116	2	2 735	79
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok	9	0	1 028	247
Przeterminowane > 1 roku	10	0	55 207	15 557

X.6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym.

Zmianę stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2020r. do dnia 31.12.2020r. przedstawia **Tabela nr 10**.

Tabela 10. Rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe 31.12.2020r.

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	5 022	4 551	650	1 952	6 971	6 971
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	676	450		484	642	642
	- poniżej standardu	39	425		161	303	303
	- wątpliwe	382	187		352	217	217
	- stracone	3 925	3 489	650	955	5 809	5 809
2.	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego						
	RAZEM:	5 022	4 551	650	1 952	6 971	6 971

Tabela 11. Rezerwy celowe i odpisy na odsetki na ekspozycje kredytowe zagrożone 31.12.2020r.

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
Poniżej standardu	39	1	303	31
Wątpliwe	382	83	217	23
Stracone	4 012	6 859	5 809	9 450

X.7. Należności nieobsługiwane i restrukturyzowane

Bank realizuje Wytyczne dotyczące zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi (EBA/GL/2018/06) w zakresie zarządzania ekspozycjami zagrożonymi, które w Wytycznych są zdefiniowane jako ekspozycje nieobsługiwane (NPE) i ekspozycje restrukturyzowane oraz zarządzania aktywami przyjętymi w drodze postępowania egzekucyjnego. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w

Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014). Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

1. przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
2. małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju posiada wskaźnik kredytów zagrożonych (wskaźnik NPL brutto) wynoszący wg danych na 31.12.2020r. 14,53%, tj. powyżej 5%. W związku z powyższym Bank opracował strategię w zakresie zarządzania kredytami zagrożonymi. Bank posiada zatwierdzoną przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Strategię „Zasady zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi) w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”, zgodnie z którą Bank realizuje zadania określone w Wytycznych, w tym rozpoznaje i klasyfikuje ekspozycje kredytowe, tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące oraz podejmuje działania naprawcze. W strukturze organizacyjnej funkcjonuje pion windykacji i restrukturyzacji, który ma jasno sformułowane cele i sposoby realizacji, w tym sposoby postępowania wobec różnych części portfela kredytów trudnych. Działania związane z restrukturyzacją i windykacją, w tym informacje o należnościach trudnych, działaniach windykacyjnych i uzyskanych efektach tych działań w odniesieniu do całego portfela jak i w odniesieniu do poszczególnych pojedynczych ekspozycji kredytowych oraz o kredytach zrestrukturyzowanych, objęte są systemem informacji zarządczej.

Zgodnie z Wytycznymi EBA dotyczącymi ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych Bank prezentuje informacje zawarte w **Załącznikach nr 5,6,7,8** do Ujawnień.

XI Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

Aktywa uznaje się za obciążone, jeżeli są one przedmiotem zastawu lub jakiegokolwiek umowy mającej na celu ochronę, zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej danej transakcji, z której zakresu nie mogą swobodnie zostać wycofane.

Na 31.12.2020r. wszystkie aktywa Banku są wolne od obciążeń.

Tabela 12. Aktywa Banku wolne od obciążeń

Formularz A- Aktywa	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń 31.03.2020	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń 30.06.2020	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń 30.09.2020	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń 31.12.2020	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń 31.12.2020
Aktywa instytucji zgłaszającej	669 328	652 513	676 595	758 512	
Kredyty na żądanie	82 391	12 319	61 179	22 052	0
Instrumenty udziałowe	3 048	3 048	3 048	3 033	0
Dłużne papiery wartościowe	127 735	94 405	149 122	190 682	0
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	415 283	499 032	420 818	497 509	0
Inne aktywa	40 871	43 709	42 428	45 236	

Zabezpieczenia otrzymane prezentuje Tabela nr 13.

Tabela 13. Zabezpieczenia otrzymane

Formularz B- Zabezpieczenia otrzymane	Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych 30.06.2020	Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych 31.12.2020
Zabezpieczenia otrzymane przez instytucje sprawozdającą	0	0
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	0	0
Zabezpieczenia otrzymane przez instytucje sprawozdającą, Inne otrzymane zabezpieczenia	0	0
Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	0	0

Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego zawarto w Rozdziale XXI.

XII Korzystanie z ECAI - art. 444

Bank nie wykorzystuje ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI dla potrzeb wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

XIII Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

Kwoty wymogów w zakresie funduszy własnych na różne rodzaje ryzyka rynkowego zostały zaprezentowane w punkcie VI.3 Ujawnień.

XIV Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446

Kwota wymogu w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne została zaprezentowana w punkcie VI.4 niniejszych Ujawnień.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju uwzględnia również zasady dobrej praktyki w zakresie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem operacyjnym, opisane w Rekomendacji M KNF dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach.

Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego – zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2020 roku podane są w poniższej Tabeli nr 14.

Tabela 14. Mapa ryzyka operacyjnego za okres od dnia 01.01.2020r. do dnia 31.12.2020r.

Klasa (rodzaj) zdarzeń	Liczba incydentów i zdarzeń	Koszty potencjalne (Straty potencjalne) w tys. zł	Koszty zdarzeń brutto (Straty bezpośrednie zrealizowane) w tys. zł
1. Oszustwo wewnętrzne	8	147	408
2. Oszustwo zewnętrzne	1	0	77
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1	0	1
5. Szkody związane z aktywami rzecзовymi	4	0	30
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1	0	1
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	2	0	1

Wskaźnik apetytu na ryzyko operacyjne określony został jako limit straty rzeczywistej brutto, wynoszący max. 15%. Wg stanu na koniec grudnia limit ten został przekroczony. Znaczne przekroczenie wskaźnika apetytu na ryzyko wynika z zaewidencjonowania wysokiej straty nieodzyskanej wg danych na 30.09.2020r. oraz 31.12.2020r., wynikającej z popełnienia przestępstwa przez pracownika Banku, które zostało zewidencjonowane w ramach ryzyka operacyjnego w kategorii „oszustw wewnętrznych”. O tym, że takie zdarzenie miało miejsce, został poinformowany Komitet Audytu na posiedzeniu dnia 29.09.2020r. oraz Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 29.09.2020r. O wynikach prowadzonego postępowania wyjaśniającego informowano w toku bieżących czynności bezpośrednio Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku.

Przytoczone powyżej oszustwo wewnętrzne to wynik ciężkiego naruszenia przez pracownika Banku podstawowych obowiązków pracowniczych - polegających na nieuprawnionym i

falszywym zaciąganiu kredytów na rzecz nieświadomych tego klientów Banku, potwierdzanie dokonania operacji bankowych bez ich faktycznej realizacji (zakładanie i likwidowanie depozytów) oraz przeprowadzanie transakcji na rachunkach klientów bez ich obecności w placówce Banku, z czego pracownik czerpał korzyści majątkowe, a co w konsekwencji mogłoby skutkować powstaniem szkód finansowych, jak również strat reputacyjnych po stronie Banku. Zarząd podjął szereg działań pozwalających wyjaśnić zaistniałe okoliczności, a jednocześnie niezwłocznie podjęte zostały działania zapobiegawcze i dyscyplinujące.

Kwota straty brutto (strata zrealizowana) dotycząca zdarzeń ryzyka operacyjnego, odnotowanych w ciągu 12 miesięcy roku 2020 oraz w latach poprzednich (dotyczących zdarzeń o niezakończonym statusie) wynosi 518 tys. zł, z czego straty nieodzyskane to 242 tys. zł. Na podstawie analizy występowania incydentów/zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz poziomu wykorzystania limitów oceniono poziom ryzyka operacyjnego w Banku w 2020r. na podwyższonym poziomie.

XV Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

Według stanu na 31 grudnia 2020r. Bank posiadał ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego o łącznej wartości bilansowej 3 033 tys. zł. Bank nie posiadał instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu giełdowego. Nabyte przez Bank instrumenty kapitałowe, przyjęte metody wyceny, klasyfikację w bilansie oraz efekt wyceny przedstawia poniższa Tabela nr 15.

Tabela 15. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - 31.12.2020r.

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa
1.	Akcje BPS	2 905
2.	Udziały w SOZ BPS	13
3.	Udziały w CRUZ Sp. z o.o.	100
4.	Akcje IT CARD S.A.	-
5.	Akcje Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości S.A. w Żorach	15
RAZEM:		3 033

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - Bank wycenia według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu, w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny Bank ujmuje odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych. Z kolei aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności - Bank wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Tabela 16. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności - 31.12.2020r.

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień
1.	Bony pieniężne	158 098
2.	Obligacje skarbowe	5 006
3.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych	22 554
4.	Obligacje instytucji samorządowych	5 024
5.	Obligacje podmiotów sektora niefinansowego	
6.	Hipoteczne listy zastawne	
7.	Certyfikaty depozytowe	
	RAZEM:	190 682

Zaangażowanie kapitałowe Banku w Banku zrzeszającym BPS S.A. na dzień 31.12.2020r. nie przekroczyło 10% kapitału Tier1, tj. stanowiło 6,05% kapitału Tier1, a zaangażowanie kapitałowe ogółem na dzień 31.12.2020r. wynosiło 13,12% funduszy własnych Banku (wartość nominalna).

XVI Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez kształtowanie struktury pozycji bilansowych.

W zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej rozpatruje się trzy źródła ryzyka:

1. ryzyko niedopasowania tj. ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyka nierównoległe),
2. ryzyko bazowe - ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania,
3. ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych.

Ryzyko stopy procentowej monitorowane i raportowane jest w okresach miesięcznych, m.in. poprzez analizę ryzyka luki terminów przeszacowania oraz luki ryzyka bazowego, a także profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalaniem na dany rok

obrachunkowy przez Zarząd Banku limitem dopuszczalnego poziomu zmiany wyniku odsetkowego. Ryzyko stopy procentowej zdeterminowane było głównie ryzykiem niedopasowania terminów przeszacowań stóp procentowych aktywów i zobowiązań Banku. Bank dostosował zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej do zasad określonych przez System Ochrony Zrzeszenia Banku BPS SA zgodnymi z wytycznymi EBA/G/2018/02 z dnia 19 lipca 2018r.

Do oceny poziomu ryzyka stopy procentowej Bank dokonuje pomiaru:

1. w zakresie ryzyka przeszacowania - zmiana wyniku odsetkowego określona przy założeniu zmiany stóp procentowych o +/- 2 p.p. odnoszona jest do annualizowanego wyniku odsetkowego, funduszy własnych Banku, annualizowanego wyniku finansowego (brutto),
2. w zakresie ryzyka bazowego – niedopasowanie zmiany stóp procentowych wynosi 10 p.b; dla potrzeb analizy testu szokowego niedopasowanie zmiany stóp procentowych wynosi 20 p.b., a dla potrzeb warunków skrajnych 35 p.b. oszacowanie strat w skali 12 miesięcy z tytułu zmiany stóp referencyjnych o 35 p.b.
3. w zakresie ryzyka opcji klienta – skutki ekonomiczne przekroczenia wskaźników granicznych w zakresie spłaty kredytów przed terminem umownym oraz w zakresie zerwanych depozytów przed terminem umownym.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy wg poniższego wzoru:

$$IC = k * |\min(\Delta EVs+cs; \Delta EVs-cs; \Delta NIIs+c; \Delta NIIs-c)|$$

gdzie:

IC - kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka stopy procentowej (wstępnie oszacowana wartość);

k - wskaźnik korygujący w wysokości 0,5;

$\Delta EVs+cs$ - zmiana wartości ekonomicznej kapitału z tytułu ryzyka stopy procentowej dla scenariusza wzrostu stóp procentowych;

$\Delta EVs-cs$ - zmiana wartości ekonomicznej kapitału z tytułu ryzyka stopy procentowej dla scenariusza spadku stóp procentowych;

$\Delta NIIs+c$ - zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka stopy procentowej dla scenariusza wzrostu stóp procentowych;

$\Delta NIIs-c$ - zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka stopy procentowej dla scenariusza spadku stóp procentowych.

Według stanu na dzień 31.12.2020r. aktywa wrażliwe na zmianę stopy procentowej stanowiły blisko 92% aktywów ogółem.

Informacje na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności zawiera poniższa **Tabela nr 17**.

Tabela 17. Terminy przeszacowania.

Aktywa i pasywa odsetkowe	do 1 dnia	od 2 dni do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem
Aktywa odsetkowe	271 633	364 660	20 027	20 034	78	20 065	696 496
Pasywa odsetkowe	28 177	234 677	28 125	23 674	17 566	0	332 219

Na dzień 31.12.2020r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (w tym annualizowanego wyniku odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stóp

procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank – wzrost i spadek o 2 p.p.). Przy sytuacji szokowej zakładając spadek stóp procentowych o 2,00 p.p. może w skali 12 miesięcy zmniejszyć wyniki Banku o 6.324 tys. zł, gdzie stosunek zmiany stanowi 15,23% annualizowanego wyniku odsetkowego.

XVII Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Nie dotyczy Banku - Bank nie posiadał ekspozycji sekurytyzacyjnych.

XVIII Polityka Wynagradzania – art. 450

W 2020 roku w Banku obowiązywały „Polityka wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju” oraz „Polityka wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku, uwzględniające zapisy *Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach z dnia 6 marca 2017r.*

Obowiązująca na datę sporządzenia niniejszej Informacji polityka wynagrodzeń wspiera:

- prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- realizację strategii działania Banku i strategii zarządzania ryzykiem oraz ogranicza konflikt interesów.

Zagadnienia polityki wynagrodzeń w 2020 roku Rada Nadzorcza omawiała co najmniej jeden raz.

W Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń ze względu na skalę prowadzonej przez Bank działalności oraz nie korzystano z konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń.

Zgodnie z przyjętą „Polityką wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”, zostali zidentyfikowani pracownicy, o których mowa w art. 9ca ust.1 ustawy - Prawo bankowe, zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE.

Polityka wynagrodzeń obejmuje:

1. stałe składniki (składniki obligatoryjne), tzn. stawki wynagrodzenia za pracę określonego rodzaju lub na określonym stanowisku, wynikające z umowy o pracę, które zależne są od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją,
2. zmienne składniki (składniki fakultatywne), tzn. dodatkowe składniki, które zostały przyznane pracownikowi na mocy przepisów płacowych obowiązujących w Banku, które

zależne są od równoważnych i dostosowanych do ryzyka wyników oraz innych czynników określonych w polityce wynagrodzeń (czynniki jakościowe).

Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki wynagradzania, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym w Banku określono stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia w kwocie nieprzekraczającej 50% w odniesieniu do każdej osoby.

Wysokość przyznanych i wypłacanych zmiennych składników wynagradzania Bank uzależnia od zajmowanego stanowiska pracy oraz sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku, która była oceniana na podstawie określonych kryteriów.

Bank zastrzega sobie prawo nieprzyznania zmiennego składnika wynagrodzenia lub odmowy wypłaty części nierozliczonej zmiennego składnika wynagrodzenia w przypadku znacznego pogorszenia się sytuacji ekonomiczno– finansowej Banku.

W przypadku, gdy wysokość zmiennych składników wynagrodzenia pracownika zależy od wyników, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena wyników danego pracownika, jednostki organizacyjnej, w której pracownik pracuje oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Przy ocenie indywidualnych wyników bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe.

Ocena efektów pracy osób zajmujących stanowiska istotne, poza osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku pełniącymi funkcje kontrolne, związane z zarządzaniem ryzykiem, zachowaniem zgodności działania z przepisami prawa, dokonuje się w oparciu o parametry finansowe osiągnięte przez Bank. Ocena efektów pracy obejmuje następujące parametry i wskaźniki:

1. wynik finansowy brutto,
2. wysokość funduszy własnych,
3. wielkość obligacji kredytowej w sytuacji nieregularnej (wartość brutto),
4. wskaźnik płynności LCR.

Ocenie podlega stopień wykonania powyższych wskaźników w odniesieniu do Planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w Strategii działania na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich 3 lat Plan w zakresie przedmiotowych wskaźników był zrealizowany co najmniej w 85%.

Oceny efektów pracy osób zajmujących stanowiska istotne, ale będącymi osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku pełniącymi funkcje kontrolne, związane

z zarządzaniem ryzykiem, zachowaniem zgodności działania z przepisami prawa, dokonuje się w oparciu o realizację celów na poszczególnych stanowiskach.

Dodatkowo Bank przyjął zasady oceny efektów pracy wszystkich osób zajmujących stanowiska istotne w oparciu o kryteria niefinansowe.

Kryteria niefinansowe oceny **Członków Zarządu** przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- Uzyskane absolutorium w okresie oceny,
- Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Oceny efektów pracy Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza.

Kryteria niefinansowe pracowników nie będących członkami Zarządu zostały szczegółowo określone w załączniku do „Polityki wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”. Oceny efektów pracy dokonuje Prezes Zarządu na etapie przyznawania zmiennego składnika wynagrodzeń jakim jest premia uznaniowa o charakterze motywacyjnym.

Zmienne składniki wynagrodzenia są rozliczane i wypłacane w sposób przejrzysty, zapewniający efektywną realizację polityki wynagrodzeń, regulaminu pracy, regulaminu wynagradzania, umowy o pracę lub innej umowy stanowiącej podstawę sprawowania funkcji oraz sformułowane w sposób uniemożliwiający unikanie obowiązków wynikających z polityki wynagrodzeń.

Kwota wypłaty zmiennych składników wynagradzania osobom zajmującym stanowiska kierownicze może być wypłacana jednorazowo tylko w przypadku, kiedy zmienna część wynagrodzenia jest niższa niż 30% najwyższego miesięcznego zasadniczego wynagrodzenia brutto wypłaconego w Banku w roku podlegającym ocenie.

W sytuacji, kiedy zmienna część wynagrodzenia jest wyższa niż 30% najwyższego miesięcznego zasadniczego wynagrodzenia brutto wypłaconego w Banku w roku podlegającym ocenie wówczas stosuje się zasadę odroczenia.

Bank może ograniczyć lub wstrzymać wypłatę odroczonej części zmiennych składników wynagradzania w przypadku istotnego pogorszenia się sytuacji Banku lub negatywnej indywidualnej oceny wyników pracownika.

Bank nie wypłaci również odroczonej części zmiennego składnika wynagrodzenia, jeśli pracownik:

- uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty banku lub był odpowiedzialny za takie działania,
- nie spełnił i nie daje gwarancji spełniania odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

Niewykonanie celów na poszczególnych stanowiskach oraz niespełnienie kryteriów niefinansowych osób zajmujących stanowiska istotne, ale będącymi osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku, pełniącymi funkcje kontrolne, związane z zarządzaniem ryzykiem, zachowaniem zgodności działania z przepisami prawa, skutkuje brakiem uruchomienia premii uznaniowej.

Wypłata części zmiennej wynagrodzenia dla pracowników, którzy rozwiązują umowę z Bankiem lub przestają pełnić funkcje kierownicze, może nastąpić w przypadku spełnienia wszystkich zasad określonych w Polityce wynagradzania.

Bank nie stosuje polityki odroczenia płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.

Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na działalność Banku z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne, ze wskazaniem liczby osób je pobierających, przedstawia Tabela nr 18.

Tabela 18. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na działalność Banku z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne w tys. zł.

Rodzaj wynagrodzenia	Zarząd Banku	Ilość osób	Pozostali pracownicy, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku	Ilość osób
Wynagrodzenie stałe	610,6 tys. zł	4	425,2 tys. zł	6
Wynagrodzenie zmienne	-	-	32,3 tys. zł	6
Odprawy	-	-	-	-
Najwyższa wypłata odprawy	-	-	-	-

W 2020 roku w Banku żadna z osób nie otrzymała wynagrodzenia:

- 1) w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym,
- 2) w wysokości w przedziale między 1 mln EUR, a 5 mln EUR,
- 3) w wysokości wyższej niż 5 mln EUR.

XIX Dźwignia finansowa– art. 451

Zgodnie z postanowieniami art. 451 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. oraz mając na uwadze treść Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem, Bank ujawnia dane dotyczące wskaźnika dźwigni w **Załączniku nr 9** do niniejszego dokumentu wg wzoru określonego w Załączniku nr I do Rozporządzenia 2016/200.

Poziom wskaźnika dźwigni rozumianego jako stosunek kapitału Tier1 do sumy wartości bilansowej netto ekspozycji bilansowych i wartości ekspozycji pozabilansowych po uwzględnieniu współczynnika konwersji kredytowej, z wyłączeniem pozycji pomniejszających fundusze, na koniec roku obrachunkowego wyniósł (zgodnie z art. 449 ust.1 Rozporządzenia):

1. według w pełni wprowadzonej definicji Kapitału Tier1– **5,36%**;
2. według definicji przejściowej Kapitału Tier1– **5,36%**.

Bank oblicza i raportuje w sprawozdawczości obowiązkowej wskaźnik dźwigni na koniec każdego kwartału kalendarzowego.

Przy założeniach przyjętych na 31.12.2020r. Bank oceniał ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako ryzyko nieistotne, nie opracowano więc odrębnych procedur w tym zakresie. Zasady zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni ujęte są w procedurze wewnętrznej „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej”. Zmiany wynikające z Rozporządzenia nr 2019/876 z dnia 20 maja 2019r. obowiązujące Bank od 28 czerwca 2021r. zostaną wdrożone w Banku i będą podlegać Ujawnieniom za 2021r.

XX Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy Banku.

XXI Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego – art. 453

W działalności kredytowej Bank stosuje powszechnie przyjęte w praktyce bankowej zabezpieczenia, jak i tzw. techniki ograniczania ryzyka kredytowego umożliwiające:

1. **pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych** oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. 2008 Nr 235 poz. 1589 z późn. zm.),
2. **redukcję wymogu na ryzyko kredytowe** - stosując się do wymagań dotyczących banków wykorzystujących metodę standardową wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego z uwzględnieniem metody uproszczonej ujmowania zabezpieczeń.

Bank w stosunku do swoich wierzytelności stosuje różne formy zabezpieczenia wymienione w katalogu zabezpieczeń zawartym w wewnętrznej Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności, jak i w dedykowanych danym obszarom biznesowym procedurach produktowych, spełniające kryteria ustalone w Rozporządzeniu 575/2013 UE oraz obowiązujących wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Do najczęściej wymaganych i przyjmowanych zabezpieczeń Bank zalicza:

1. hipotekę na nieruchomości mieszkalnej lub komercyjnej,
2. zastaw rejestrowy / ustawowy,
3. przewłaszczenie,

4. kaucję,
5. gwarancję,
6. gwarancje w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (PLD i KFG) wystawionej przez Bank BGK – ochrona kredytowa nieruchomości,
7. gwarancje BGK z regwarancją EFI w ramach programu COSME (PLG COSME),
8. poręczenie,
9. weksel,
10. akt notarialny, w którym Dłużnik poddaje się egzekucji,
11. przelew praw z umów ubezpieczeniowych,
12. przelew wierzytelności na zabezpieczenie,
13. pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia Bank stosuje zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Bank na dzień 31.12.2020r. stosował następujące techniki redukcji ryzyka kredytowego (możliwość zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego): kaucja i gwarancje w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (PLD i KFG) wystawionej przez Bank BGK (w tym gwarancje „de minimis” i gwarancja BGK z regwarancją EFI w ramach programu COSME (PLG COSME)).

Bank w 2020 roku stosował preferencyjną wagę ryzyka równą 35% dla ekspozycji udzielanych w złotych w pełni i całkowicie zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej (zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych). Od IV kwartału 2020r., po wejściu w życie rozporządzenia MRiF, (które to rozporządzenie ekspozycjom zabezpieczonym hipoteką na lokalach biurowych lub innych nieruchomościach komercyjnych, usytuowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, przypisuje wagę ryzyka równą 100%, z wyjątkiem nieruchomości komercyjnych służących prowadzeniu przez kredytobiorcę własnej działalności gospodarczej i nieprzynoszących dochodu generowanego przez czynsz lub zyski z ich sprzedaży, którym przypisuje się wagę ryzyka równą 50%), Bank zaczął stosować preferencyjną wagę ryzyka równą 50% dla ekspozycji wskazanych w przedmiotowym Rozporządzeniu.

Wartość ekspozycji kredytowych wg wartości bilansowej netto, dla których Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego dla poszczególnych rodzajów zabezpieczenia prezentuje Tabela nr 19.

Tabela 19. Wartość ekspozycji kredytowych wg wartości bilansowej netto dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego.

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego
	tys. zł
Zabezpieczenia rzeczywiste	
kaucja	640
Zabezpieczenia nierzeczywiste	
gwarancja BGK	2 469
gwarancja KFG	9 665
gwarancja COSME	684
Preferencyjna waga ryzyka 35%	12 850
Preferencyjna waga ryzyka 50%	26 451

Bank nie stosuje transakcji na instrumentach pochodnych.

Mając na uwadze ograniczenie koncentracji ryzyka kredytowego wynikającego z zaangażowania w poszczególne grupy podmiotów, produktów, branż, zabezpieczeń, Bank monitoruje w trybie miesięcznym poziom wykorzystania limitów ograniczających nadmierną koncentrację portfela kredytowego.

Bank ogranicza zaangażowanie w pojedynczy podmiot lub grupę podmiotów powiązanych poprzez wyznaczenie, zatwierdzonego przez Zarząd Banku limitu koncentracji wobec klienta lub grupy podmiotów powiązanych.

Bank monitoruje zaangażowania pod kątem przekroczenia 10% funduszy własnych Banku w stosunku do jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych i kontroluje określony przepisami Rozporządzenia i ustawy Prawo bankowe limit koncentracji zaangażowań w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych w wysokości 25% uznanego kapitału.

Bank zgodnie z art. 79a ust. 4 ustawy Prawo bankowe monitoruje limit koncentracji sumy zaangażowania wobec osób wewnętrznych.

W celu kontroli i ograniczania ryzyka koncentracji wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów tej samej branży, Bank monitoruje i kontroluje branże poprzez ustanowienie limitów zaangażowania na poszczególne branże, stosownie do związanego z nimi ryzyka.

W ramach kontroli ryzyka koncentracji wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia, Bank ustanawia i monitoruje limity zaangażowania na ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie.

Bank kwartalnie dokonuje szczegółowej analizy ryzyka kredytowego w formie Arkuszy monitorowania ryzyka kredytowego, które są sporządzane w ramach Raportu z realizacji polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

XXII Stosowanie technik zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454

Nie dotyczy Banku.

XXIII Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art. 455

Nie dotyczy Banku.

XXIV Ujawnienie informacji o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe.

Zarząd Banku ma charakter kolegialny. Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:

- wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
- umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji,
- doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk).

Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków. Rękojmią, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności każdego z członków Zarządu Banku oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu dopełniają się w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Bankiem. W składzie Zarządu Banku zapewniony jest udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym. Członkowie Zarządu Banku pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonywania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem bankiem. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tę materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych w Banku wynikające z:

- wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),

- umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji,
- doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk).

Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków. Rękojmia, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności każdego z członków Rady Nadzorczej Banku oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego, sprawowania nadzoru na wszystkich obszarach działania Banku. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby wkładają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym. Członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonywania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem bankiem. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tę materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

Bank zapewnia środki niezbędne do przygotowania członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku do pełnienia przez nich funkcji i środki niezbędne do ich szkolenia.

XXV Ujawnianie zgodnie z art. 111a ust.4 Prawa bankowego

W Banku funkcjonuje system zarządzania. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w Banku oraz od oceny prowadzonej działalności bankowej.

W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje:

- System zarządzania ryzykiem,
- System kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu.

XXV.1. Opis systemu zarządzania ryzykiem

Opis systemu zarządzania ryzykiem wraz ze schematem zarządzania ryzykiem w Banku zawarto w **Załączniku nr 2** do niniejszych Ujawnień.

XXV.2. Opis systemu kontroli wewnętrznej

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe,
- 2) ustawy z dnia 07 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 3) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 4) Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne,
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
 - 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli – sporządzany w postaci tabelarycznej opis powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej z procesami w działalności Banku,

które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

3. System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt. 1 ustawy – Prawo bankowe.
4. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
5. Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania (liniach) obrony.

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej

1. System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju został zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach gdzie na:
 - 1) pierwszy poziom obrony – składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
 - 2) drugi poziom obrony – składa się co najmniej zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz działalność komórki do spraw zgodności,
 - 3) trzeci poziom obrony - Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A. mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.
2. W ramach trzech niezależnych poziomów systemu kontroli wewnętrznej w Banku funkcjonują:

I poziom (linia) obrony:

Stanowiska/komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

II poziom (linia) obrony:

Komórka do spraw zgodności – podlega organizacyjnie Prezesowi Zarządu Banku; głównym jej celem jest identyfikowanie, monitorowanie i ocena poziomu ryzyka braku zgodności,

koordynowanie czynności zmierzających do zapewnienia zgodności w działalności Banku, a także raportowanie do Komitetu Audytu, Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zgodności.

Komórka kontroli wewnętrznej – która w sposób niezależny koordynuje zadania funkcji kontroli wewnętrznej oraz informuje organy wewnętrzne Banku o skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

Pracownicy na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem.

Kontrola ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na poziomie II jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na I i II poziomie oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku.

III poziom (linia) obrony

Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A. mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Komórki do spraw zgodności

1. Komórka ds. zgodności podlega organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu i ma zapewnione wskazane w przepisach atrybuty niezależności.

Szczegółowe obowiązki i zasady działania komórki do spraw zgodności w zakresie zapewniania zgodności określa Polityka zgodności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, a także Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju, dotyczy to w szczególności:

- 1) opracowania regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności,
- 2) przeprowadzania czynności komórki określonych w punktach poniżej na podstawie regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności oraz procedur i metodyk,
- 3) dokumentowania czynności komórki określonych w punktach poniżej,
- 4) identyfikowania ryzyka braku zgodności, w szczególności przez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku, standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających przeprowadzanych przez komórkę do spraw zgodności,
- 5) oceny ryzyka braku zgodności przez pomiar lub szacowanie tego ryzyka,
- 6) projektowania i wprowadzania, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 7) monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 8) okresowego przekazywanie raportów w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Komitetu Audytu, który przedkłada je Radzie Nadzorczej.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Zarząd Banku

1. Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach, komórkach i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Komórkę do spraw zgodności i Komórkę Audytu wewnętrznego.
2. Zarząd Banku zapewnia niezależność Komórcy do spraw zgodności oraz środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników Komórki do spraw zgodności.
3. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa powyżej.
4. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką kontroli wewnętrznej, Komórką do spraw zgodności, Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A. w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
5. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
6. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
 - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych,
 - 2) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności,
 - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.

Rada Nadzorcza

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Komórki do spraw zgodności, Komórki kontroli wewnętrznej,

innych komórek pełniących funkcje kontrolne, Zarządu Banku, Komitetu Audytu oraz Spółdzielni w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.

3. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:
 - 2) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 3) zatwierdza politykę zgodności Banku,
 - 4) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.
4. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności.
5. Ocena adekwatności i skuteczności samej 3 linii obrony (audytu wewnętrznego) dokonywana jest wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni, zgodnie z zapisami Umowy SSOZ BPS SA i powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Komitet Audytu:

1. Rada Nadzorcza powołuje zgodnie z przepisami prawa Komitet Audytu, któremu zleca bieżące monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na podstawie opinii Komitetu Audytu.

III. ZASADY COROCZNEJ OCENY SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

1. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II poziomu (linii) obrony, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności co najmniej w oparciu o przyjęte kryteria. Do kryteriów tych należą przede wszystkim:
 - 1) ocena realizacji zatwierdzonych celów strategicznych,
 - 2) osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźnikowych określonych w Umowie Systemu,
 - 3) ocena zmaterializowania ryzyka reputacji banku,
 - 4) wyniki kontroli/przeglądów/audytów SSOZ BPS SA i audytów zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne i zewnętrzne banku,
 - 5) ilość błędów znaczących i krytycznych identyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania,
 - 6) trend w ilościach skarg Klientów do KNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych,
 - 7) ilość i kwota strat operacyjnych (trend),
 - 8) przekraczanie limitów ustanowionych przez Bank.
2. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny na podstawie opinii Komitetu Audytu.

3. Ocena adekwatności i skuteczności samej III linii obrony (audytu wewnętrznego) jest dokonywana wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni, zgodnie z zapisami Umowy SSOZ BPS SA i powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
4. Informacja o wynikach corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej przeprowadzonej przez Radę Nadzorczą Banku przekazywana jest do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS SA.

XXVI Ujawnianie informacji z zakresu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania wymaganych Rekomendacją P KNF.

a. Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych.

1. Proces zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania jest zintegrowany z ogólnym procesem zarządzania ryzykiem w Banku i zapewnia możliwość przeprowadzenia kompleksowej oceny adekwatności zasobów płynności.
2. Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka. Powyższa zasada jest na dzień sporządzenia niniejszych Ujawnień realizowana przez oddzielenie zadań komórki zarządzania ryzykami od komórek biznesowych i operacyjnych. Podział ten nie oznacza jednoczesnego zdjęcia odpowiedzialności z jednostek biznesowych i operacyjnych za podejmowane ryzyko. Decyzje skutkujące powstaniem ekspozycji na ryzyko płynności są wynikiem działalności tych jednostek. Jednocześnie Bank zapewnia, aby członkowie Zarządu oraz odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje.
3. Szczegółowy zakres odpowiedzialności w zarządzaniu płynnością określa procedura wewnętrzna „Zasady zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”, zgodnie z którą:
 - 1) **Prezes Zarządu** – pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności (ryzyko istotne);
 - 2) **Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych** – odpowiada za zarządzanie ryzykiem płynności krótkoterminowej;
 - 3) **Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych** – odpowiada za zarządzanie ryzykiem płynności śróddziennej;
 - 4) Funkcjonująca w Banku **komórka ds. zarządzania ryzykami** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych w zakresie ryzyka płynności oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe jej zadania to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka płynności oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w tym zakresie;

- 5) Powołany w Banku **Komitet zarządzania ryzykami** ma charakter opiniodawczy dla Zarządu Banku. Opiniuje m.in. w zakresie: oceny efektów systemu zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
 - 6) Pracownicy komórek organizacyjnych – w ramach I poziomu zarządzania ryzykiem płynności, tj.: pracownicy pionu handlowego (kasy, skarbiec, bankomaty), oraz pracownicy pionu finansowo-księgowego (księgowanie wolnych środków, utrzymywanie rezerwy obowiązkowej), realizują zadania rynkowe wyznaczone przez Zarząd Banku z uwzględnieniem aspektów ryzyka płynności przy podejmowaniu decyzji biznesowych.
4. Zarząd i Rada Nadzorcza informowani są o ekspozycji Banku na ryzyko płynności w cyklach miesięcznych.
 5. Za stworzenie i zorganizowanie prawidłowego procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz jego skuteczność, w tym za wdrożenie i aktualizowanie zasad polityki oraz procedur zarządzania tym ryzykiem, odpowiedzialny jest Zarząd Banku.

b. Zasady prowadzenia działalności w zakresie pozyskiwania finansowania.

Płynność finansowa Banku jest kształtowana głównie przez bazę depozytową oraz alokację nadwyżki finansowej po stronie aktywnej. Bank zakłada systematyczny wzrost poziomu środków pozyskiwanych od osób prywatnych. Rozwój akcji kredytowej uzależniony jest ściśle od poziomu stabilnych źródeł finansowania w Banku.

Bank w swoich założeniach strategicznych uwzględnia wyzwania wynikające z modelowania bilansu pod względem konieczności dostosowania się do unijnych wymogów płynnościowych LCR² i NSFR, a także możliwości wykorzystania mechanizmów wsparcia płynnościowego w nowej formule systemu ochrony zrzeszenia³. Przebudowa bilansu nie pozostanie bez wpływu na koszt finansowania aktywów i tym samym na pozycję konkurencyjną Banku. W Banku (jak również w większości polskich banków) przeważają krótkoterminowe pasywa, a nowa norma płynności strukturalnej kładzie duży nacisk na pokrywanie aktywów niepłynnych środkami długoterminowymi. Bank będzie kontynuować działania w kierunku m.in.: pozyskania stabilnych źródeł finansowania, pozyskiwania pasywów z niższymi wagami odpływów, budowy stałych relacji z klientami, w tym budowania oferty dla klienta umożliwiającej posiadanie kilku (oprócz kredytu i rachunku) produktów bankowych, utrzymywania bufora aktywów o wysokiej płynności w odpowiedniej wysokości do szacowanych wypływów.

Bank jako członek zrzeszenia, nie posiada dostępu do banku centralnego, a w zarządzaniu płynnością bank zrzeszający (jako jednostka centralna) odgrywa rolę równoważną bankowi centralnemu. Stąd polityka w zakresie zarządzania płynnością jest wspomagana umową zrzeszeniową obejmującą w szczególności utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za banki

² W dniu 1 października 2015r. weszło w życie Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014r., które wskazuje, że banki zobowiązane są do utrzymywania wskaźnika pokrycia wypływów netto (wskaźnika LCR) na poziomie: 70% od dnia 01.01.2016r., 80% od dnia 01.01.2017r., 100% od dnia 01.01.2018r.

³ Umowa SOZ wprowadza mechanizmy pomocowe, a w tym depozyt obowiązkowy/minimum depozytowe, które stanowią podstawę mechanizmu zapewniającego utrzymanie płynności uczestników systemu ochrony.

spółdzielcze, sprzedaż bankom spółdzielczym bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym, udzielanie bankom spółdzielczym lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń i gwarancji bankowych i pożyczek podporządkowanych, administrowanie środkami zgromadzonymi na Funduszach Pomocowych, których zasady tworzenia określają oddzielne przepisy.

Głównym celem Banku w obszarze płynności jest utrzymanie stabilnej pozycji płynnościowej poprzez utrzymanie bezpiecznego poziomu nadwyżki aktywów płynnych (bufora) zapewniającego pokrycie potencjalnego wzmożonego odpływu środków depozytowych.

Przeprowadzona analiza potencjalnych zagrożeń dla obszaru płynności wykazała, że Bank posiada znacznie więcej aktywów o wysokiej płynności niż wynika to z przepisów prawa. Znacząca większość aktywów o wysokiej płynności to bony pieniężne NBP oraz obligacje skarbowe, a dotychczasowe doświadczenia wskazują, iż te instrumenty finansowe podlegają stosunkowo nieznacznym wahaniom cen. Przewidywane odpływy gotówki w terminie 30 dni w stosunku do skali prowadzonej działalności są nieznaczne.

Zarząd Banku systematycznie monitoruje bieżącą i prognozowaną sytuację płynnościową Banku.

Ponadto w ramach obowiązujących zasad zawierania transakcji lokacyjno-depozytowych oraz zakupu dłużnych papierów wartościowych z Bankiem Zrzeszającym Bank weryfikuje warunki kupna/sprzedaży dostępnych papierów wartościowych. Dotychczas prowadzone analizy sytuacji płynnościowej Banku w kontekście dostępnych, jak i możliwych do uruchomienia dodatkowych środków w sytuacji skrajnej, potwierdziły zasadność przyjętych w stress testach założeń.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na monitorowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, zawieraniu krótkoterminowych operacji na rynku finansowym oraz budowaniu nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysokopłynne stanowiące rezerwę potencjalnych wypływów środków z Banku. W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystane przez Bank, jako źródło środków płynnych. Nadwyżka płynności w Banku składa się z następujących pozycji, wykazanych w Tabeli nr 20.

Tabela 20. Nadwyżka płynności w Banku

Część podstawowa	Część uzupełniająca:
- gotówkę w kasach i skarbcu (z wyłączeniem gotówki utrzymywanej w związku z codzienną działalnością),	- lokaty na rynku międzybankowym z terminem powyżej 7 dni do 1 miesiąca
- rachunki bieżące złotowe i walutowe w Banku Zrzeszającym (z wyłączeniem rezerwy obowiązkowej),	- inne nieobciążone instrumenty finansowe pozyskiwane na hurtowym rynku finansowym z terminem powyżej 7 dni do 1 miesiąca, w tym m.in. obligacje komunalne, certyfikaty depozytowe (spełniające warunki NBP)
- lokaty typu O/N,	- depozyt obowiązkowy

- lokaty złotowe i walutowe z terminem zapadalności do 7 dni	
- lokaty złotowe i walutowe z terminem zapadalności powyżej 7 dni z możliwością zerwania przed terminem zapadalności depozytów	
- pozostałe należności od podmiotów regulowanych z terminem zapadalności do 7 dni	
- instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni (np. bony pieniężne, bony skarbowe, obligacje skarbowe, na które istnieje płynny rynek wtórny)	
- dodatnia różnica między wartością salda rezerwy obowiązkowej na dzień sprawozdawczy a wartością salda rezerwy obowiązkowej	

c. Zakres informacji ilościowych dotyczących pozycji płynności Banku.

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności wynika z obowiązującego systemu limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Limity zewnętrzne to:

1. nadzorcze miary płynności obejmujące:
 - 1) miary płynności krótkoterminowej (luka płynności krótkoterminowej, współczynnik płynności krótkoterminowej),
 - 2) miary płynności długoterminowej (współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi, współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi);
2. miary płynności wprowadzone Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 wraz z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) nr 2015/61 obejmujące:
 - 1) wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR), wyznaczany od dnia 01 stycznia 2018r. na poziomie minimum 100% .
 - 2) wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR), mający określić stosunek pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania, będący obecnie w fazie testów i kalibracji, i dla którego aktualnie zakłada się, iż od dnia 01.01.2018r. ma osiągnąć minimum 100%.

System limitów w zakresie ryzyka płynności i monitoring ich wykorzystania obejmujący m.in. zasady informowania organów Banku o niedotrzymaniu wartości granicznych i przekroczeniach, określony jest w regulacjach wewnętrznych Banku. Wskaźniki dotyczące ryzyka płynności znajdują się w Załączniku do niniejszego dokumentu, dotyczącym informacji na temat ogólnego profilu ryzyka Banku.

Ponadto w **Tabeli nr 21** zaprezentowano urealnioną lukę płynności, w **Tabeli nr 22** – kalkulację nadzorczych miar płynności, w **Tabeli nr 23** – poziom wskaźnika LCR w Banku wg stanu na dzień 31.12.2020r.

Tabela 21. Urealniona luka płynności na 31.12.2020r.

Lp	Wyszczególnienie	SUMA	A'vista	> 24 h < = 7 dni	> 7 dni < = 1 m-ca	> 1 m-ca < = 3 m-cy	> 3 m-cy < = 6 m-cy	> 6 m-cy < = 1 rok	> 1 rok < = 2 lata	> 2 lat < = 5 lat	> 5 lat < = 10 lat	> 10 lat < = 20 lat	> 20 lat
	AKTYWA BILANSOWE	758 512	27 711	221 393	19 582	34 257	29 054	24 200	39 958	91 405	91 948	21 356	157 648
I.	Kasa	17 240	17 240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Należności od Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Należności od podmiotów finansowych	185 816	7 160	63 000	14 989	20 000	20 000	0	0	0	0	0	60 668
IV.	Należności od podmiotów niefinansowych	276 080	3 312	295	4 480	8 279	8 014	20 239	33 533	64 734	45 886	21 356	65 952
V.	Należności od podmiotów sektora rządowego i samorządowego	57 665	0	0	113	972	1 040	3 460	6 425	26 671	18 984	0	0
VI.	Papiery wartościowe - wg. wartości bilansowej	190 682	0	158 098	0	5 006	0	500	0	0	27 078	0	0
VII.	Aktywa trwałe - wg. wartości bilansowej	28 688	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28 688
VIII.	Pozostałe aktywa - wg. wartości bilansowej	2 341	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 341
	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE OTRZYMANE	12 920	12 920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I.	Zobowiązania pozabilansowe otrzymane o charakterze finansowym	12 920	12 920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Zobowiązania pozabilansowe otrzymane o charakterze gwarancyjnym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	PASYWA BILANSOWE	744 964	107 172	500	1 983	6 482	5 185	10 273	256	15	0	4	613 094
I.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	509 350	72 420	941	3 319	7 912	7 399	11 545	612	47	0	7	405 146

IV.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora rządowego i samorządowego	201 846	93 051	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108 795
V.	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VI.	Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VII.	Pozostałe pasywa	1 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 470
VIII.	Rezerwy	2 101	0	0	0	2 101	0	0	0	0	0	0	0
IX.	Fundusze własne oraz zobowiązania podporządkowane	41 618	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41 618
X.	Wynik (zysk/strata) w trakcie zatwierdzania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
XI.	Wynik (zysk/strata) roku bieżącego	2 128	0	0	0	0	0	2 128	0	0	0	0	0
	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE UDZIELONE	24 910	23 913	0	997	0	0	0	0	0	0	0	0
I.	Zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze finansowym	23 913	23 913	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.	Zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze gwarancyjnym	997	0	0	997	0	0	0	0	0	0	0	0
	Wskaźniki płynności												
1.	Luka		-148 753	220 452	15 266	24 243	21 655	10 526	39 346	91 358	91 948	21 348	-399 380
2.	Luka skumulowana		-148 753	71 699	86 965	111 208	132 863	143 390	182 735	274 093	366 041	387 389	-11 990
3.	Wskaźnik płynności		0	235	5	3	4	2	65	1 927	-	2 880	0
4.	Wskaźnik płynności skumulowany		0	1	1	2	2	2	2	2	3	3	1

Tabela 22. Kalkulacja nadzorczych miar płynności na dzień sprawozdawczy wg stanu na 31.12.2020r.

AKTYWA	w tys. zł
--------	-----------

A1 Podstawowa rezerwa płynności		284 303
A2 Uzupełniająca rezerwa płynności		55 026
A3 Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym		57 293
A4 Aktywa o ograniczonej płynności		338 219
A5 Aktywa niepłynne		36 685
PASYWA		w tys. zł
B1 Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta		41 513
B2 Środki obce stabilne		471 332
B3 Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym		-
B4 Pozostałe zobowiązania		3 511
B5 Środki obce niestabilne		283 961
MIARY PŁYNNOŚCI		
	Wartość minimalna	Wartość
M1 Luka płynności krótkoterminowej ((A1 + A2) - B5)	0	55 368
M2 Współczynnik płynności krótkoterminowej ((A1 + A2) / B5)	1	1,19
M3 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (B1 / A5)	1	1,13
M4 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi ((B1 + B2) / (A5 + A4))	1	1,37

Nadzorcze miary płynności w Banku na 31.12.2020r. kształtowały się na poziomie powyżej obowiązujących norm ostrożnościowych.

Tabela 23. Poziom wskaźnika LCR wg stanu na dzień 31.12.2020r.

Aktywa płynne	Wyływy	Wpływy	Wpływy ograniczone (max.75% wyływów)	LCR
220 635	132 539	19 015	113 524	1,94

Tabela 24. Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR w podziale na kwartały 2020r.

Nazwa wielkości	Kwartał poprzedni (n-3)	Kwartał poprzedni (n-2)	Kwartał (n-1)	Kwartał kończący rok (n)
Zabezpieczenie przed utratą płynności	140 421	109 779	185 601	220 635
Wyływy środków pieniężnych netto	73 352	62 213	92 368	113 524
Wskaźnik pokrycia wyływów netto	1,91	1,76	2,01	1,94

Bank dokonuje obliczeń następujących nadzorczych wskaźników wynikających z Rozporządzenia CRR:

- a) wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR Liquidity Coverage Ratio), który na dzień 31.12.2020r. wyniósł 194% i nie przekroczył przyjętego limitu min. 110%.
- b) Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR – Net Stable Funding Ratio), ukształtował się na dzień 31.12.2020r. na poziomie 113% i nie przekroczył przyjętego limitu min. 100%.

Wskaźniki te podlegają cyklicznemu monitorowaniu, które ma na celu zobrazować przygotowanie Banku do spełnienia wymogów dotyczących płynności wg Rozporządzenia CRR.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w okresach miesięcznych. Z przeprowadzonych testów warunków skrajnych ryzyka płynności wynika, iż minimalne wartości wskaźników płynności utrzymują się powyżej przyjętych limitów. Na dzień 31.12.2020r. brak przekroczeń wewnętrznych limitów.

Komórka ds. zarządzania ryzykami przekazuje Zarządowi syntetyczną informację na temat ryzyka płynności w cyklach miesięcznych. Wnioski zawarte w raporcie wykorzystywane są przez Zarząd Banku. Zarząd Banku prezentuje w okresach kwartalnych Radzie Nadzorczej informacje o sytuacji Banku w zakresie płynności finansowej.

Zarządzanie ryzykiem płynności zapewnia również realizację zapisów w zakresie dotyczącym płynności Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 wraz z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) nr 2015/61 z dnia 10.10.2014r. uzupełniającym Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych.

Budując portfel aktywów płynnych Bank ma na uwadze, aby aktywa tworzące zabezpieczenie przed utratą płynności były odpowiednio zdywersyfikowane. Dywersyfikacja ma duże znaczenie dla zapewnienia zdolności Banku do szybkiego upłynnienia aktywów płynnych bez znacznej utraty wartości wskutek podatności tych aktywów na wspólny czynnik ryzyka.

Jastrzębie-Zdrój, dnia 24 czerwca 2021r.

Oświadczenie Zarządu Banku dotyczące podejścia Banku do określenia apetytu na ryzyko.

Zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Strategia działania Banku na lata 2019-2021, spójna z realizowanym przez Bank w 2020 roku **Wewnętrznym Planem Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2018-2021**, określa główne kierunki działania oraz przywołuje globalne limity dla poszczególnych kategorii ryzyka uznanego za trwale istotne w działalności Banku.

Dla zapewnienia realizacji przyjętych zamierzeń strategicznych oraz działań określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy służących realizacji tych celów, Bank definiuje apetyt na ryzyko, jako maksymalny poziom ryzyka, pod względem zarówno wartości, jak i struktury, jaki Bank jest skłonny zaakceptować w trakcie realizacji przyjętych celów biznesowych.

Dla pełnej realizacji Wewnętrznego Planu Naprawy, Bank określa **apetyt na ryzyko** w granicach oszacowanej zdolności do absorpcji ryzyka oraz z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z wymogów regulacyjnych, których spełnienie jest wymagane zarówno w warunkach normalnych, jak też w warunkach skrajnych.

Zgodnie ze Strategią działania Banku na lata 2019-2021, w perspektywie kolejnych lat, na podstawie zebranych doświadczeń w systemowym zarządzaniu ryzykiem i adekwatnością kapitałową, jako ryzyko **trwale istotne** Bank uznaje:

1. **ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji,**
2. **ryzyko płynności i finansowania,**
3. **ryzyko rynkowe - ryzyko walutowe,**
4. **ryzyko stopy procentowej,**
5. **ryzyko biznesowe,**
6. **ryzyko operacyjne,**
7. **ryzyko kapitałowe,**
8. **ryzyko braku zgodności.**

Apetyt na ryzyko Zarząd Banku definiuje - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku oraz wytycznymi EBA⁴ - jako bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka, określoną w Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową. I tak dla poszczególnych najistotniejszych kategorii ryzyka Bank w ramach apetytu na niżej opisane kategorie ryzyka określił **apetyt na ryzyko trwale istotne w sposób następujący:**

Ryzyko kredytowe – strategiczne założenie: osiągnięcie (docelowo do 2024r.) jakości portfela kredytowego na poziomie poniżej 11% oraz orezerwowania należności zagrożonych na poziomie powyżej 35%, z uwzględnieniem zaplanowanych wartości w poszczególnych kwartałach realizacji WPN.

Ryzyko płynności i finansowania - utrzymanie nadzorczych miar płynności powyżej obowiązujących limitów nadzorczych.

Wyszczególnienie	Limit nadzorczy
M3 -Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	1,00
M4 - Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00

⁴ Zmienione Wytyczne dotyczące wspólnych procedur i metod stosowanych w ramach procesu przeglądu i oceny nadzorczej oraz nadzorczych testów warunków skrajnych, zmieniające wytyczne EBA/GL/2014/13 z dnia 19 grudnia 2014r.

Ryzyko walutowe tolerancja/ apetyt na ryzyko - otwarta pozycja walutowa **max. 5% funduszy własnych.**

Ryzyko stopy procentowej – Bank uznaje, że ryzyko stopy procentowej jest na bezpiecznym i akceptowalnym poziomie, gdy zmiana do annualizowanego wyniku odsetkowego Banku w okresie 12 m-cy przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.p. nie przekroczy poziomu 15%.

Ryzyko biznesowe – Bank uznaje, że ryzyko biznesowe jest na akceptowalnym poziomie dzięki monitorowaniu określonych ekonomicznych parametrów i limitów kontrolnych, a w szczególności zachowania w obszarze dyscypliny kosztowej – wskaźnika C/I na poziomie poniżej 80%.

Ryzyko operacyjne - tolerancja/ apetyt na ryzyko - akceptowalne limity ryzyka operacyjnego. Limit straty rzeczywistej brutto nie może przekroczyć poziomu 20% w stosunku do 1/10 wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Ryzyko kapitałowe – cel kapitałowy – utrzymanie łącznego współczynnika kapitałowego na planowanym poziomie powyżej 14% (w perspektywie 2024r.) z uwzględnieniem zaplanowanych wartości w poszczególnych kwartałach realizacji WPN.

W 2020 roku poziom apetytu na ryzyko szczegółowo określony w Załączniku nr 1 do „Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju” był monitorowany w cyklach kwartalnych.

Analiza przestrzegania ustalonego przez Zarząd Banku i zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą poziomu apetytu na ryzyko wg stanu na 31.12.2020r. wykazała przekroczenie apetytu w zakresie następujących wskaźników dotyczących:

- adekwatności kapitałowej – łącznego współczynnika wypłacalności
- ryzyka kredytowego - wskaźnika pokrycia aktywów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi,
- ryzyka kredytowego – wskaźnika jakości aktywów kredytowych,
- ryzyka biznesowego – wskaźnika efektywności kosztowej C/I,
- ryzyka biznesowego – wskaźnika rentowności aktywów,
- ryzyka stopy procentowej – wskaźnika zmiana do annualizowanego wyniku odsetkowego Banku w okresie 12 m-cy przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 pkt.,
- ryzyka operacyjnego – limit straty rzeczywistej brutto.

Zgodnie z §24 ust.8 Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową w Banku nie jest dopuszczalne przekroczenie poziomu krytycznych wskaźników apetytu na ryzyko. Jednak w związku z trwającą od listopada 2020r. do stycznia 2021r. procedurą aktualizacji Wewnętrznego Planu Naprawy oraz projekcji finansowej na lata 2021-2024r., na mocy decyzji Zarządu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS SA określonej w Uchwale Nr 09/10/2020 Bank został zobowiązany do kontynuacji działań naprawczych.

W związku z powyższym, po zatwierdzeniu przedmiotowej korekty WPN zawierającego szczegółowe projekcje finansowe, dla zachowania spójności, zmianie podlegają poziomy wskaźników apetytu na ryzyko. Zarząd Banku opracował skorygowane założenia służące spełnieniu założonych wskaźników apetytu na ryzyko, których poziom jest zgodny z założeniami skorygowanego Wewnętrznego Planu Naprawy określonego na lata 2021-2024. Ocena realizacji założeń WPN oraz przestrzegania wskaźników apetytu na ryzyko od I kwartału 2021 roku odbywać się będzie w oparciu o nowe skorygowane założenia.

Ogólny profil ryzyka jest adekwatny do przyjętych założeń określających apetyt na ryzyko. W 2020 roku nie występowały istotne zmiany w profilu ryzyka Banku. Występujące w Banku ryzyko wynika ze standardowych produktów bankowych. Stosowana strategia, polityki i metody zarządzania ryzykami, w tym poziom limitów dopuszczalnej ekspozycji na ryzyko zapewniały prowadzenie bezpiecznej i rentownej działalności, zgodnie z założeniami Wewnętrznego Planu Naprawy.

INFORMACJA O STRATEGII, CELACH I STRUKTURZE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym odpowiedzialny jest Zarząd Banku, który dla celów zarządzania operacyjnego wdrożył szereg wewnętrznych regulacji, określających sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania, raportowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka, uznanych przez Bank za istotne.

Nadzór właścicielski nad systemem zarządzania ryzykiem oraz systemem kontroli wewnętrznej wykonuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza sprawuje także nadzór nad realizacją strategicznych zamierzeń rozwojowych Banku oraz przestrzeganiem zasad ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową. Szczegółowe zasady dotyczące procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym określone cele, pomiar ryzyka, zakres i charakter systemów raportowania oraz zasady zabezpieczania, monitorowania, ograniczania ryzyka i przyjęte rozwiązania organizacyjne określone zostały w szczegółowych regulacjach wewnętrznych wdrożonych przez Zarząd Banku.

Systemowe podejście do zarządzania i kontroli ryzyka opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- określenie na poziomie strategicznym podstawowych wytycznych, parametrów i wartości progowych dla istotnych rodzajów ryzyka pod kątem planowanego rozwoju rynkowego oraz uwzględnieniu założonego poziomu rentowności prowadzonej działalności biznesowej. Na szczeblu zarządczym następuje zdefiniowanie szczegółowych wytycznych i wdrożenie polityki zarządzania danym ryzykiem oraz określenie celów biznesowych w Planie finansowym, jak i rozpisanie szczegółowych zadań rynkowych na dany rok. Główne obszary analizy obejmują zatem podstawowe, zidentyfikowane jako istotne w działalności Banku rodzaje ryzyka;
- systematyczny monitoring, kontrola i raportowanie wszystkich istotnych typów ryzyka w odniesieniu do przyjętych w danej polityce i planach założeń, w tym dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa operacji z punktu widzenia wymogów kapitałowych. Wyniki pomiarów ryzyka są regularnie raportowane Radzie Nadzorczej, Zarządowi oraz Kierownictwu w ramach funkcjonującego w Banku systemu informacji zarządczej;
- rozdzielenie obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem od funkcji pomiaru lub szacowania ryzyka, kontroli ryzyka, monitorowania i raportowania ryzyka w Banku są organizacyjnie oddzielone od funkcji biznesowych.

Zarząd Banku szczególną wagę przykładą do ciągłego doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem. Każdy obszar biznesowy odpowiada za zarządzanie ryzykiem wynikającym ze swojej działalności, w granicach odpowiednich limitów i wartości progowych zatwierdzonych przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą oraz obowiązujących w SSOZ Banku BPS SA. Regularne raportowanie bieżącej ekspozycji ryzyka w okresach dziennych, miesięcznych i kwartalnych jest istotnym elementem procesu zarządzania ryzykiem. Z tego względu Bank posiada rozbudowany system raportów wewnętrznych prezentujących poziom wykorzystania limitów ryzyka. W ramach funkcjonującego w Banku Systemu Informacji Zarządczej, okresowe raporty są przekazywane do wiadomości jednostek biznesowych, osób na kierowniczych stanowiskach oraz Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej. Wszelkie podejmowane przedsięwzięcia organizacyjne i proceduralne uwzględniają podstawowe cele i zamierzenia strategiczne oraz pozwalają na prowadzenie aktywnych działań, zmierzających do rozwoju biznesu z uwzględnieniem akceptowalnego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko.

Podstawowe cele w zakresie ryzyka określone w Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju.

Główne cele strategiczne Banku obowiązujące w 2020 roku zostały zdefiniowane w „Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”.

Sformułowane cele obejmują:

- a) Poprawę jakości i struktury portfela kredytowego oraz obniżenie poziomu ryzyka kredytowego;
- b) Odbudowę funduszy własnych Banku oraz poprawę sytuacji w obszarze adekwatności kapitałowej;
- c) Utrzymanie zredukowanych kosztów działania Banku oraz poprawę efektywności działania.

Istota i cel zarządzania ryzykiem

1. Przez zarządzanie ryzykiem należy rozumieć identyfikowanie, pomiar lub szacowanie, monitorowanie i kontrolę wszelkich obszarów działalności mogących narazić Bank na ryzyko. Tak realizowane zarządzanie pozwala na podejmowanie decyzji i realizację działań prowadzących do osiągnięcia akceptowalnego poziomu ryzyka.

Nad analizą i monitorowaniem ryzyk bankowych w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju czuwa Komórka ds. zarządzania ryzykami, która zgodnie z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz poprzez realizację rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, opracowanie strategii, polityk i zasad, stałe doskonalą proces zarządzania ryzykami bankowymi w celu utrwalenia bezpieczeństwa Banku i powierzonych w nim środków.

2. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:
 - 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu;
 - 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki;
 - 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
3. Ograniczenie ekspozycji na ryzyko Banku następuje poprzez:
 - 1) Opracowanie przez Zarząd Banku i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii zawierającej cele strategiczne, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym oraz strategii zarządzania adekwatnością kapitałową;
 - 2) Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank. Analizę profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają poszczególne regulacje Banku;
 - 3) Opracowanie, wdrożenie, przegląd i aktualizację w celu dostosowania do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku metod identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania, kontroli i limitowania ryzyka;
 - 4) Określenie schematu zarządzania ryzykiem w Banku z uwzględnieniem trzech poziomów zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 5) Opracowanie i wdrożenie szczegółowych pisemnych regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 6) Określenie apetytu na ryzyko;
 - 7) Opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacji kryzysowej;
 - 8) Dokonywanie cyklicznych przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych i struktury organizacyjnej Banku, w celu dopasowania ich zapisów do zmian profilu ryzyka lub zakresu działalności;

Organizacja zarządzania ryzykiem

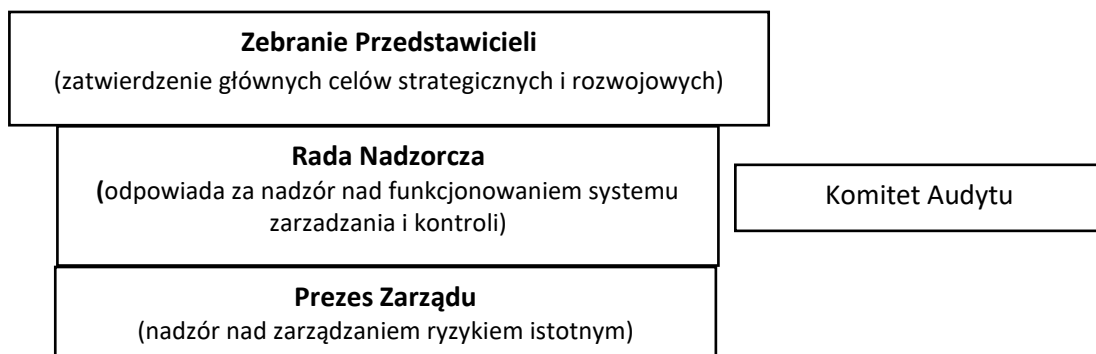
1. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy statutowe, jednostki i komórki organizacyjne:
 - 1) Zebranie Przedstawicieli,
 - 2) Rada Nadzorcza,
 - 3) Komitet Audytu Rady Nadzorczej,
 - 4) Zarząd Banku,
 - 5) Komitet kredytowy,
 - 6) Komitet zarządzania ryzykami,

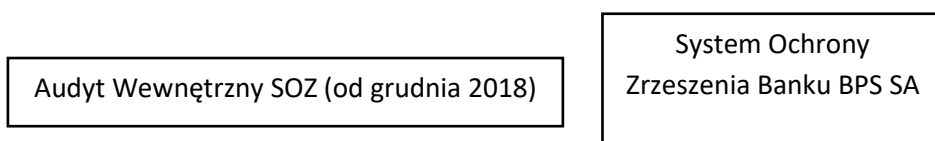
- 7) Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A.,
- 8) Komórka ds. kontroli wewnętrznej,
- 9) Komórka ds. zgodności,
- 10) Komórka ds. zarządzania ryzykami;
- 11) Pozostałe komórki organizacyjne.

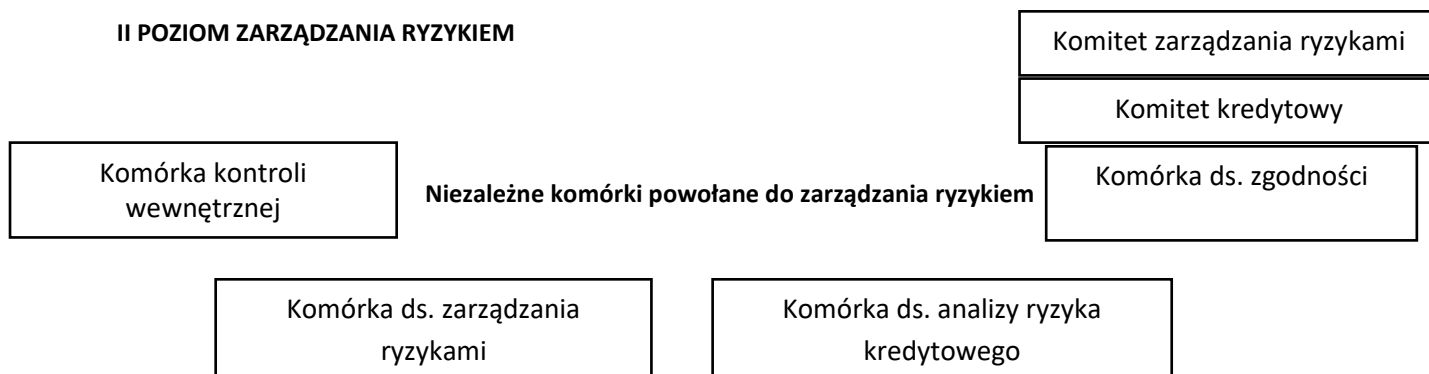
Ogólny schemat organizacji systemu zarządzania ryzykiem w Banku:

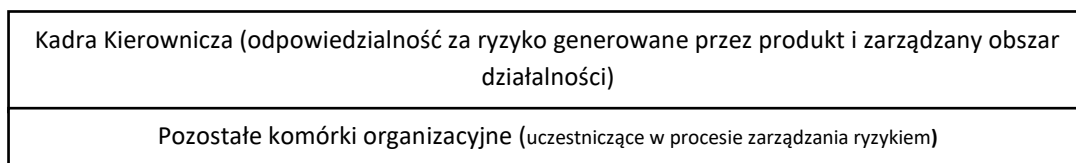
III POZIOM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

II POZIOM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

I POZIOM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Do podstawowych zadań poszczególnych organów statutowych jak i podmiotów uczestniczących w systemie zarządzania ryzykiem należy:

1. **Zebranie Przedstawicieli** zatwierdza główne cele rozwojowe i strategiczne oraz akceptowane parametry bezpiecznego i efektywnego rozwoju Banku.
2. **Rada Nadzorcza** - do kompetencji Rady Nadzorczej należy sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością Banku, a w szczególności zatwierdzanie strategii działania Banku, strategii zarządzania ryzykiem, apetytu na ryzyko oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym, sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem w Banku systemu zarządzania oraz ocena adekwatności i skuteczności tego systemu.
3. **Komitet Audytu** - do zadań którego należy monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, którego zadania w sposób szczegółowy zostały określone w Regulaminie działania Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.
4. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie zasad zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonanie weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.
5. **Komitet zarządzania ryzykami** ma charakter opiniodawczy dla Zarządu Banku; opiniuje m.in. w zakresie: oceny efektów systemu zarządzania ryzykiem w Banku, adekwatności kapitałowej oraz sytuacji ekonomicznej i bezpieczeństwa finansowego Banku. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin Komitetu Zarządzania Ryzykami w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”.
6. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
7. **Komórka kontroli wewnętrznej** ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Komórka kontroli wewnętrznej dostarczała obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku.
8. **Komórka ds. zgodności** - komórka wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Banku, której celem jest skuteczne monitorowanie poziomu ryzyka braku zgodności, koordynowanie czynnościami zmierzającymi do zapewnienia zgodności w Banku, raportowanie do Komitetu Audytu, Rady Nadzorczej i Zarządu oraz doradztwo.
9. **Komórka ds. zarządzania ryzykami** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami - II poziom zarządzania ryzykiem w Banku.
10. **Pozostałe komórki organizacyjne/pracownicy** Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz identyfikacji i raportowania tych zdarzeń.
11. Inne komitety doraźne o charakterze opiniodawczo-doradczym możliwe do powoływania decyzją Zarządu.

Szczegółowy opis podstawowych zadań poszczególnych podmiotów/komórek uczestniczących w systemie zarządzania ryzykiem w tym kontroli wewnętrznej i raportowania zawiera, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Regulamin organizacyjny Banku oraz wdrożone przez Zarząd Banku wewnętrzne procedury, tj. polityki, regulaminy i instrukcje.

Role i zadania w zakresie zarządzania ryzykiem zorganizowano w oparciu o model trzech niezależnych

poziomów zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej:

1. Pierwszy poziom stanowi BIZNES, czyli wszystkie komórki organizacyjne Banku, których celem nadrzędnym jest realizacja planów sprzedażowych, wyznaczonych przez Zarząd Banku, oraz bezpośredni kontakt z klientami Banku. Ich rolą w zakresie zarządzania ryzykiem jest uwzględnianie aspektów ryzyka przy podejmowaniu decyzji biznesowych (działalność operacyjna Banku),
2. Drugi poziom stanowi RYZYKO, tj. komórki organizacyjne, Zespoły i Komitety (wymienione w rozdziale: ORGANIZACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM), których celem jest pomiar, limitowanie, monitorowanie i raportowanie, udostępnianie metodologicznych ram podjętych przez Bank dotyczących ryzyka oraz Komórka ds. zgodności i Komórka kontroli wewnętrznej.
3. Trzeci poziom to audyt wewnętrzny.

Odpowiedzialność Członków Zarządu za zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka na datę 31.12.2020r.:

RYZYO KREDYTOWE:

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem kredytowym, w tym koncentracji kredytowej na poziomie pojedynczej transakcji, w tym odpowiedzialność za działalność w obszarze bancassurance	Wiceprezes ds. Handlowych - Pion Handlowy
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem kredytowym, w tym koncentracji kredytowej w ujęciu portfelowym, zarządzanie ryzykiem kredytowym w zakresie należności trudnych, nadzór nad realizacją strategii „Zasady zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi”.	Wiceprezes ds. Windykacji i Restrukturyzacji - Pion Windykacji i Restrukturyzacji
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego w ujęciu portfelowym, w tym ryzyka koncentracji kredytowej, a także ryzyka w obszarze bancassurance	Komórka ds. zarządzania ryzykami - Pion Prezesa Zarządu
Niezależny pomiar ryzyka kredytowego, w tym koncentracji kredytowej na poziomie pojedynczej transakcji	Komórka ds. analizy ryzyka kredytowego- Pion Prezesa Zarządu
odpowiedzialność za wdrożenie i realizację zasad polityki rachunkowości w zakresie bancassurance	Wiceprezes ds. Finansowo-Księgowym - Pion Księgowo-Sprawozdawczy

RYZYO OPERACYJNE:

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym (w zakresie sprzedaży), w tym nadzór nad outsourcingiem w zakresie działalności sprzedażowej	Wiceprezes ds. Handlowych - Pion Handlowy
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym (w zakresie windykacji, restrukturyzacji i monitoringu)	Wiceprezes ds. Windykacji i Restrukturyzacji - Pion Windykacji i Restrukturyzacji
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym (w zakresie finansowo-księgowym) oraz nadzór nad wykonywaniem przez Bank obowiązków określonych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu i programem przeciwdziałania praniu pieniędzy	Wiceprezes ds. Finansowo-Księgowym - Pion Księgowo-Sprawozdawczy
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego	Komórka ds. zarządzania ryzykami - Pion Prezesa Zarządu

RYZYO WALUTOWE:

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem walutowym	Wiceprezes ds. Handlowych - Pion Handlowy
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka walutowego	Komórka ds. zarządzania ryzykami - Pion Prezesa Zarządu

RYZYO PŁYNNOŚCI I FINANSOWANIA:

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem płynności bieżącej (kasy, skarbiec, bankomaty)	Wiceprezes ds. Handlowych - Pion Handlowy
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem płynności krótkoterminowej (lokowanie wolnych środków)	Wiceprezes ds. Finansowo-Księgowych - Pion Księgowo-Sprawozdawczy
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności	Komórka ds. zarządzania ryzykami - Pion Prezesa Zarządu

RYZYO STOPY PROCENTOWEJ:

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem stopy procentowej	Wiceprezes ds. Handlowych - Pion Handlowy
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej	Komórka ds. zarządzania ryzykami - Pion Prezesa Zarządu

RYZYO ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ (niewypłacalności, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni):

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem adekwatności kapitałowej (w zakresie budowania funduszu udziałowego, w zakresie koncentracji funduszu udziałowego)	Wiceprezes ds. Handlowych - Pion Handlowy
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań kapitałowych (tj. nabycie akcji i udziałów, itp.)	Wiceprezes ds. Finansowo-Księgowych - Pion Księgowo-Sprawozdawczy
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka adekwatności kapitałowej, ryzyka koncentracji kapitałowej / koncentracji zaangażowań kapitałowych	Komórka ds. zarządzania ryzykami - Pion Prezesa Zarządu

RYZYO BIZNESOWE (W TYM NIEDOSTATECZNEJ EFEKTYWNOŚCI GOSPODAROWANIA I RYZYO STRATEGICZNE):

Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem biznesowym (w zakresie sprzedaży)	Wiceprezes ds. Handlowych - pion Handlowy
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem biznesowym (w zakresie działalności windykacyjnej i restrukturyzacyjnej)	Wiceprezes ds. Windykacji i Restrukturyzacji - Pion windykacji i Restrukturyzacji
Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem biznesowym (w zakresie finansowo-księgowym)	Wiceprezes ds. Finansowo-Księgowych - Pion Księgowo-Sprawozdawczy
Niezależny pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka biznesowego	Komórka ds. zarządzania ryzykami – Pion Prezesa Zarządu

Nadzór nad zarządzaniem ryzykami istotnymi sprawuje Prezes Zarządu Banku.

Zasady zarządzania ryzykiem

1. Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- 1) Identyfikację ryzyka;
 - 2) Pomiar lub szacowanie ryzyka;
 - 3) Kontrole ryzyka;
 - 4) Monitorowanie ryzyka;
 - 5) Raportowanie o ryzyku.
2. Stosowane są też techniki testowania warunków skrajnych w zakresie objętym regulacjami wewnętrznymi Banku, m.in. dotyczy to bieżącego pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, jak również planowania i ustalania wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego. Na podstawie wyników testów sporządzane są analizy dotyczące wpływu danego rodzaju ryzyka w sytuacji skrajnej na sytuację Banku. Rezultaty testów warunków skrajnych brane są pod uwagę także przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych w Banku oraz przy sporządzaniu i weryfikacji planów awaryjnych Banku.

Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka

1. Zarząd Banku określa, a Rada Nadzorcza zatwierdza apetyt na każdy rodzaj ryzyka istotnego występującego w działalności bankowej. Miarą apetytu na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju są limity określone w „Strategii zarządzania ryzykiem (...)”.
2. W Banku obowiązuje siatka wewnętrznych limitów na poszczególne rodzaje ryzyka, które Bank uznaje za istotne, a które są określone w odrębnych regulacjach wewnętrznych Banku. Ustalanie wewnętrznych limitów ma na celu ograniczanie wielkości ryzyka w Banku.
3. Bank określa sposób postępowania w przypadku nieplanowanego przekroczenia limitów, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn nieplanowanego przekroczenia, wyeliminowanie tego przekroczenia oraz środki mające na celu zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości.

Zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem

1. Bank wyznacza zadania priorytetowe dla realizacji celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz celów określonych w politykach i planach.
2. Priorytetowe zadania związane z zarządzaniem ryzykiem obejmują:
 - 1) Określenie istotnych rodzajów ryzyka w Banku oraz sposobu ustalenia poziomu ich istotności;
 - 2) Podział zadań i odpowiedzialności w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, zapewniający niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której to ryzyko wynika (3 poziomy zarządzania ryzykiem),
 - 3) Opracowanie adekwatnej struktury organizacyjnej odpowiedniej do wielkości i profilu prowadzonej działalności,
 - 4) Opracowanie i wdrożenie oraz aktualizacja pisemnych strategii oraz procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego;
 - 5) Opracowanie systemu informacji zarządczej, w celu jego dostosowania do wymagań efektywnego zarządzania ryzykiem;
 - 6) Wdrożenie zmian w systemach informatycznych, w celu ich dostosowania do wymagań efektywnego zarządzania ryzykiem;
 - 7) Szkolenia dla pracowników i kadry kierowniczej w zakresie zarządzania ryzykiem.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem

Bank wyznacza zadania priorytetowe w celu realizacji celów strategicznych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyk.

A. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to całokształt zagrożeń związanych z działalnością kredytową Banku, ryzyka potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacji ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfele kredytowego.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową. Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy, dlatego Bank optymalizuje jego strukturę pod względem absorpcji kapitału.

Wpływ na poziom ryzyka kredytowego mają następujące czynniki:

1. struktura obligi kredytowego,
2. poprawność dokonywania analiz kredytowych,
3. przyjmowanie adekwatnych zabezpieczeń,
4. skuteczność działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych.

Zarząd Banku w zakresie ryzyka kredytowego dba o:

1. zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zmniejszenie poziomu ryzyka kredytowego oraz poprawę jakości portfela kredytowego,
2. dywersyfikację portfela kredytowego w kierunku wzrostu udziału kredytów detalicznych,
3. utrzymywanie poziomu ryzyka koncentracji zaangażowań w ramach przyjętych przez Radę Nadzorczą limitów wewnętrznych,
4. doskonalenie metod pomiaru, oceny i monitorowania ryzyka kredytowego,
5. uzyskanie pożądanej struktury portfela kredytowego poprzez sprzedaż kredytów oprocentowanych według standardowej zmiennej stopy procentowej, charakteryzującej się mniejszą wrażliwością na zmienność rynku,
6. intensyfikację sprzedaży kredytów dla osób nieprowadzących działalności gospodarczej i rolniczej, charakteryzującą się większym rozproszeniem ryzyka i większą dochodowością,
7. sprzedaż kredytów mieszkaniowych jako kredytów bardziej bezpiecznych i zabezpieczonych hipoteką mieszkalną,
8. redystrybucję aktywów obciążonych ryzykiem w kierunku niższej absorpcji funduszy własnych,
9. zapewnienie zgodności procedur wewnętrznych dotyczących ryzyka kredytowego z wymogami pakietu CRD IV oraz rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

Ryzyko kredytowe Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach jako:

1. ryzyko pojedynczej transakcji,
2. ryzyko łącznego portfela kredytowego.

Bank podejmuje działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i łącznego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na badaniu:

1. ryzyka wynikającego z sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy (osoby fizycznej lub przedsiębiorcy),
2. ryzyka związanego z zawieraną transakcją kredytową,
3. ryzyka związanego z transakcją kredytową w trakcie jej trwania,
4. ryzyka związanego z przyjętym zabezpieczeniem.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

1. monitorowania i raportowania ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji zaangażowań,
2. monitorowania i raportowania o jakości portfela kredytowego w podziale na segmenty klientów, produkty kredytowe,

3. monitorowania i raportowania adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone w porównaniu do ich poziomu i wielkości wyniku finansowego,
4. analizy wyników testowania warunków skrajnych,
5. analizy migracji ekspozycji pomiędzy poszczególnymi kategoriami ryzyka,
6. monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
7. monitorowania kredytów udzielanych „osobom wewnętrznym”,
8. przebudowy struktury organizacyjno-kadrowej pod kątem:
 - 1) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - 2) rozdzielania funkcji operacyjnych od oceny ryzyka,
 - 3) podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu.

Zarząd Banku podejmuje działania ograniczające ryzyko kredytowe koncentrując się na:

1. dywersyfikacji struktury podmiotowej portfela, dążąc do większego rozdrobnienia kwot udzielanych kredytów oraz grupy docelowej tj. kredytów dla osób fizycznych,
2. wzmocnienia etapu monitoringu ekspozycji kredytowych,
3. czerpaniu informacji o kondycji finansowej kredytobiorców z innych dostępnych systemów oraz ogólnie dostępnych informacji,

B. Ryzyko płynności i finansowania.

Ryzyko płynności jest to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań, w toku normalnej działalności banku lub oddziały instytucji kredytowej lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia straty.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem płynności jest wywiązywanie się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego, poprzez kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych w sposób zapewniający niezbędną wysokość środków finansowych;

Bank posiada pisemne zasady zarządzania ryzykiem płynności. Określają one szczegółowo sytuacje, w których płynność Banku uznaje się za zagrożoną oraz czynności podejmowane przez określone osoby, mające na celu odzyskanie pożądanego poziomu płynności. Długoterminową, strukturalną płynnością Bank zarządza poprzez politykę produktową i cenową, zmierzając do utrzymania odpowiedniego poziomu stabilnych depozytów oraz optymalnej struktury terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W zarządzaniu ryzykiem płynności Bank kieruje się następującymi podstawowymi zasadami;

1. utrzymywanie akceptowalnego poziomu płynności, którego podstawą jest zapewnienie odpowiedniego bufora aktywów płynnych,
2. główne źródło finansowania aktywów Banku stanowią stabilne środki finansowania (w szczególności depozyty osób prywatnych),
3. utrzymywanie poziomu ryzyka płynności w ramach akceptowalnego profilu ryzyka (przyjętych limitów wewnętrznych, wartości progowych),
4. nadzorcze normy płynności utrzymywane powyżej ustalonych limitów.

W Banku przeważają krótkoterminowe pasywa, a nowa norma płynności strukturalnej kładzie duży nacisk na pokrywanie aktywów niepiętnych środkami długoterminowymi. Bank podejmuje m.in. działania w kierunku: pozyskania stabilnych źródeł finansowania, pozyskiwania pasywów z niższymi wagami odpływów, budowy stałych relacji z klientami w tym budowania oferty dla klienta umożliwiającej posiadanie kilku (oprócz kredytu i rachunku) produktów bankowych, utrzymywania bufora aktywów o wysokiej płynności w odpowiedniej wysokości do szacowanych wypływów.

Proces zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania jest zintegrowany z ogólnym procesem zarządzania ryzykiem w Banku i zapewnia możliwość przeprowadzenia kompleksowej oceny adekwatności zasobów płynności.

Niezależnie od kierunku ostatecznych rozwiązań prawno-regulacyjnych jak i procesu przebudowy modelu biznesowego w ramach Grupy BPS, Bank dokonuje corocznego przeglądu procesu zarządzania, w tym (weryfikacji) procedur w zakresie ryzyka płynności, a także poziomu ustalonych limitów, pod kątem zgodności z założeniami strategicznymi, regulacjami nadzorczymi, wymogami systemu ochrony zrzeczenia oraz z uwzględnieniem zmienności uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

C. Ryzyko rynkowe – ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej.

Ryzyko walutowe – część ryzyka rynkowego, ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Strategicznym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych;

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym dokonuje pomiaru tego ryzyka poprzez:

1. wyliczanie pozycji całkowitej Banku,
2. wyliczanie pozycji w poszczególnych walutach,
3. przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wyliczany jest przy użyciu metody podstawowej.

Pozycja walutowa całkowita, rozumiana jest jako suma ujemnych (krótkich) lub suma dodatnich (długich) pozycji walutowych indywidualnych dla poszczególnych walut, w zależności od tego, która z tych sum jest wyższa, co do wartości bezwzględnej.

Strategiczne założenia rynkowe oparte zostały na założeniu, iż skala działalności walutowej pozostanie na stosunkowo niskim poziomie.

Ryzyko stopy procentowej - to część ryzyka rynkowego, ryzyko strat wynikających z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które prowadzą do spadku przychodów odsetkowych, wzrostu kosztów odsetkowych lub zmniejszenia wartości bieżącej netto pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych (dotyczy również pozycji pozabilansowych).

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez kształtowanie struktury pozycji bilansowych;

Podstawowym narzędziem umożliwiającym ocenę realizacji strategicznych założeń w obszarze ryzyka stopy procentowej jest monitoring wskaźników zarządzania rozpiętością odsetkową.

Pożądany poziom rozpiętości odsetkowej stanowi podstawę do prowadzenia polityki cenowej i kosztowej, opartej na oprocentowaniu aktywów pracujących oraz depozytów.

D. Ryzyko biznesowe (niedostatecznej efektywności gospodarowania oraz ryzyko strategiczne).

Ryzyko biznesowe to ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych w obszarze pożądanej efektywności i sprawności działania, obejmuje ryzyko niedostatecznej efektywności gospodarowania aktywami i pasywami oraz ryzyko strategiczne.

Ryzyko strategiczne to obecne lub przewidywane ryzyko niekorzystnego oddziaływania na źródła przychodów Banku oraz w konsekwencji na wielkość posiadanych kapitałów (funduszy) wynikających ze zmian w otoczeniu biznesowym oraz niekorzystnych decyzji biznesowych, wadliwej ich realizacji lub braku reakcji na zmiany w tym otoczeniu.

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem strategicznym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych błędnymi decyzjami, decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny lub niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku;

Głównym założeniem w zarządzaniu tym ryzykiem jest koncentracja na realizacji przyjętej strategii rynkowej dla pełnej realizacji przyjętych zamierzeń efektywnościowo-rozwojowych, przy utrzymaniu szczegółowo określonych w strategii działania Banku i adekwatnie do założeń określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy ekonomicznych parametrów i limitów kontrolnych w szczególności w obszarze dyscypliny kosztowej - kosztów działania Banku, w tym kosztów osobowych oraz wskaźników rentowności.

E. Ryzyko operacyjne.

Przez ryzyko operacyjne rozumie się możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, a tym również ryzyko prawne.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest ograniczenie strat z tytułu zdarzeń operacyjnych, zwiększenie szybkości i adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne oraz zapewnienie bezpiecznego i ciągłego funkcjonowania Banku;

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Dla wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

Bank redukuje negatywne skutki zdarzeń operacyjnych stosując następujące działania zapobiegawcze: zabezpieczenie prawne wiarytelności Banku wynikające z umów z klientami i kontrahentami; ubezpieczenie na wypadek zdarzeń operacyjnych, zapewniające utrzymywanie ryzyka operacyjnego na poziomie nie zagrażającym bezpieczeństwu funkcjonowania Banku; szkolenia pracowników; plany utrzymania ciągłości działania na wypadek utraty ciągłości krytycznych procesów, niezbędnych do funkcjonowania Banku oraz zawierając umowy o wykonywanie czynności należących do zakresu działania Banku przez podmioty zewnętrzne o niskim poziomie ryzyka operacyjnego.

F. Ryzyko kapitałowe

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie kapitałów Banku na poziomie adekwatnym do skali ponoszonego przez Bank ryzyka i umożliwiającym bezpieczne funkcjonowanie oraz kompleksową obsługę zrzeszonych banków spółdzielczych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. sukcesywne zwiększanie wysokości funduszy własnych,
2. zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych,
3. odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
4. Optymalne zarządzanie ryzykiem bankowym,
5. Monitorowanie poziomu wskaźnika dźwigni finansowej,
6. Uwzględnianie poziomu wskaźników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigi w określaniu Polityki dywidendowej Banku.

G. Ryzyko braku zgodności.

Ryzyko braku zgodności to ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Zapewnianie zgodności, w tym zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, ma zapewnić przestrzeganie w Banku przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Zapewnianie zgodności to jeden z celów systemu kontroli wewnętrznej.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w tym zgodnie z przyjętą „Polityką zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. Podstawowy cel Polityki zgodności to uzyskanie stanu, w którym wszelkie działania Banku, jego organów i pracowników są w maksymalnym stopniu zgodne z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, a także standardami rynkowymi.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje: identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie, ograniczanie oraz raportowanie o tymże ryzyku. Jako proces stanowi integralny element kultury organizacyjnej oraz przyjętego stylu działania Banku, a jego istotny element to stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

W Banku określono istotne obszary zarządzania ryzykiem braku zgodności, do których należą niżej wskazane:

1. Ochrona interesów - obejmuje ocenę nowych i istniejących produktów oraz usług dla klientów Banku, ocenę dokumentów stosowanych w relacjach z klientami, tj. wzorce umowne i regulaminy, ocenę materiałów informacyjnych i marketingowych kierowanych do klientów, nadzór nad prawidłowością oferowania klientom produktów i usług bankowych, instrumentów finansowych, w tym również nad prawidłowością przeprowadzanych procesów sprzedażowych, ocenę zabezpieczenia przed ujawnieniem tajemnicy bankowej lub nieuzasadnionym przetwarzaniem danych osobowych klientów Banku;
2. Ochrona tajemnicy bankowej;
3. Ochrona danych osobowych;
4. Bezpieczeństwo finansowe – obejmuje przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz przestrzeganie sankcji międzynarodowych, przeciwdziałanie nadużyciom; mobbing;
5. Etyka zawodowa - obejmuje w szczególności: budowanie i promowanie postępowania zgodnego z obowiązującymi w Banku przepisami wewnętrznymi i standardami etycznymi, określonymi w Kodeksie etyki Banku, zagadnienia działalności konkurencyjnej pracowników Banku, przyjmowanie darowizn i podarunków, wypracowanie standardów chroniących pracowników zgłaszających nieprawidłowości.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe, w Banku funkcjonuje komórka do spraw zgodności, która ma charakter niezależny. Wykonuje ona czynności na podstawie regulaminu funkcjonowania komórki i instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz innych regulacji wewnętrznych Banku dotyczących obszarów związanych z ryzykiem braku zgodności.

INFORMACJA NA TEMAT PROFILU RYZYKA

Informacja ogólne.

1. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju przy ulicy 1 Maja 10, jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, Wydział X Gospodarczy postanowieniem z dnia 26.03.2002r. pod numerem KRS 0000100602. Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 000496981 oraz NIP: 633-000-48-20.

2. W 2020 roku Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

Centrala: 44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. 1 Maja 10

Oddziały: 44-325 Mszana ul. 1 Maja 81

Punkty Kasowe:

- 44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Warszawska 1
- 44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Warmińska 2 B
- 44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. H. Marusarzówny paw. 21
- 44-268 Jastrzębie-Zdrój ul. Wielkopolska 5A
- 44-335 Jastrzębie-Zdrój Al. J. Piłsudskiego 60
- 44-268 Jastrzębie-Szeroka ul. Powstańców Śl. 82
- 44-335 Jastrzębie-Zdrój ul. Turystyczna 36
- 44-334 Jastrzębie-Zdrój ul. Niepodległości 178
- 43-300 Bielsko-Biała ul. M. Michałowicza 22
- 44-293 Gaszowice ul. Rydułtowska 1
- 44-340 Godów ul. 1 Maja 53
- 43-417 Kaczyce ul. J. III Sobieskiego 4
- 34-325 Łodygowice ul. Żywiecka 77
- 44-370 Pszów ul. Pszowska 530
- 41-706 Ruda Śląska ul. Kłodnicka 97
- 44-253 Rybnik Boguszowice Os. Południe 37
- 44-348 Skrzyszów ul. Powstańców Śl. 11
- 44-266 Świerklany ul. Boryńska 2
- 43-410 Zebrzydowice ul. Ks. A. Janusza 6
- 34-300 Żywiec ul. Jana 18

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na dzień 31.12.2020r. nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Na dzień 31.12.2020r. Bank był zrzeszony z BPS S.A. w Warszawie (BPS S.A.).

Od dnia 7 grudnia 2018r. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Bank nie posiada portfela handlowego i nie przeprowadza transakcji pochodnych obarczonych ryzykiem rynkowym.

W Banku wdrożono adekwatny i skuteczny, dostosowany do skali, złożoności działalności i profilu ryzyka systemu zarządzania ryzykiem uwzględniający strategię zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową.

Na dzień 31.12.2020r. Bank nie spełniał wszystkich wymogów dotyczących zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko.

W Tabeli zawarto informacje na temat ogólnego profilu ryzyka Banku. Tabela zawiera kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka:

Wskaźnik	Realizacja apetytu 31.12.2020r.	Wysokość limitu 31.12.2020 (Plan)
Łączny współczynnik kapitałowy	12,38	12,60%
Współczynnik kapitału Tier 1	12,38	12,60%
Wskaźnik jakości aktywów	8,12%	4,60%
Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (RWEF)	20,94%	32,98%
ROA netto	0,32%	0,58%
C/I	63,66%	51,11%
M3	1,13	1
M4	1,37	1
Suma dużych ekspozycji o których mowa w art. 392 Rozporządzenia UE nr 575/2013/funduszy własnych (1)	126%	350%
Limit pozycji walutowej całkowitej do funduszy własnych	1,32%	5%
Zmiana do annualizowanego wyniku odsetkowego Banku w okresie 12 m-cy przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 pkt	22,54%	15%
Limit straty rzeczywistej brutto	59,91%	20%
Wskaźnik skali odpływu środków (maksymalny odpływ depozytów)	2,09%	20%

Głównym obszarem ryzyka pozostaje portfel kredytowy, którego wskaźnik jakości aktywów ukształtował się powyżej pożądanego poziomu. Wartość kredytów zagrożonych brutto w IV kwartale 2020r. była wyższa od planu o 16,5 mln zł, a odchylenie uległo znacznemu pogłębieniu w stosunku do poprzedniego kwartału. W ciągu IV kwartału 2020r. poziom należności zagrożonych uległ podwyższeniu o 9,2 mln zł wskutek pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów gospodarczych korzystających w Banku z kredytów, w tym w głównej mierze w wyniku uwarunkowań i ograniczeń wynikających z pandemii koronawirusa COVID-19, a w tym w odniesieniu do dwóch podmiotów o znaczącym zaangażowaniu, wskazanych w raporcie pokontrolnym przez audytorów SSOZ BPS SA po przeprowadzonym w Banku audycie nr 55/K/KOM/2020/UW/01.

W IV kwartale 2020r. odchylenie od zaplanowanej wartości rezerw celowych utworzonych na należności kredytowe i odpisy na odsetki wyniosło 3,9 mln zł, co przekłada się na dalszy wzrost rozbieżności od planowanej wartości wskaźnika ozerwowania. Na 31.12.2020r. wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami, przy wyższym poziomie należności zagrożonych wyniósł 20,94% i był niższy od wartości planowanej aż o 12 p.p. Wskaźnik jakości kredytów (RWEF) na koniec grudnia 2020r. wyniósł 22,01% i był wyższy od

planowanego o 8 p.p. z powodu zbyt wysokiej wartości należności zagrożonych oraz braku osiągnięcia planowanego poziomu kredytów brutto. Odchylenie wartości kredytów brutto w stosunku do wielkości zaplanowanej wyniosło na koniec IV kwartału aż 79 mln zł.

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2020r. wyniósł 12,38% wobec zaplanowanego poziomu 12,60%. Bank w IV kwartale 2020r. po raz pierwszy nie spełnił założeń w zakresie adekwatności kapitałowej ujętych w WPN przede wszystkim w związku z odstąpieniem od planu w zakresie wcześniejszego zaliczenia części uznanego zysku do funduszy własnych z uwagi na tymczasowe zniesienie wymogu bufora ryzyka systemowego (pozwoliło to ograniczyć koszty związane ze śródrocznym odbiorem bilansu).

W związku z wprowadzeniem **Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020r. uchylającego rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego** Bank na dzień 31.12.2020r. spełniał minimalne wymogi kapitałowe, jednak mimo obniżenia się wymogu nadzorczego poziomu TCR, Bank dąży do spełnienia wymogu połączonego bufora określonego w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku oraz w Grupowym Planie Naprawy SSOZ BPS SA na poziomie minimum 13,5%.

Na koniec grudnia 2020r. płynność w Banku kształtowała się na wystarczającym poziomie. Poziom apetytu na ryzyko w zakresie nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika pokrycia wypływów netto LCR został zachowany. Bank posiadał bufor płynnościowy (znaczący portfel płynnych papierów wartościowych), a także miał do dyspozycji dodatkowe środki zabezpieczające potencjalny odpływ depozytów w Banku Zrzeszającym w formie limitu lokacyjnego i debetowego, a pozyskanie stabilnych źródeł finansowania (zwłaszcza depozytów gospodarstw domowych) umożliwiło w IV kwartale 2020 roku finansowanie akcji kredytowej. Sytuacja płynnościowa Banku jest stabilna. W przypadku płynności długoterminowej normy płynnościowe M3 i M4 wyniosły odpowiednio 1,39 i 1,13, a wskaźnik LCR 2,64.

W IV kwartale rentowność aktywów nie została spełniona z powodu niezrealizowania zaplanowanego poziomu wyniku finansowego netto.

W IV kwartale 2020r. nastąpiło istotne odchylenie wskaźnika C/I, tj. aż o 13 p.p. w stosunku do wielkości ujętej w WPN na IV kwartał 2020r., z powodu braku realizacji poziomu przychodów odsetkowych oraz przychodów z tytułu opłat i prowizji w stosunku do zaplanowanych w WPN poziomów tych przychodów. Wskaźnik C/I na koniec IV kwartału osiągnął poziom 63,66% w stosunku do zaplanowanego poziomu 51,11%.

Na koniec IV kwartału 2020 roku zrealizowany wynik z działalności bankowej był niższy od planowanego o 8,6 mln zł głównie za sprawą niedotrzymania założeń WPN w zakresie poziomu przychodów odsetkowych i prowizyjnych, z uwagi na znacznie słabsze niż oczekiwano wyniki sprzedażowe w całym 2020 roku. Niższe przychody odsetkowe od sektora niefinansowego wynikają również z faktu pogorszenia się średniej rentowności portfela kredytowego. Wynik z działalności bankowej pozostawał pod presją niższych przychodów z działalności kredytowej.

System zarządzania kapitałem i ryzykiem Banku zapewnił spójną politykę relacji pomiędzy kapitałem i poziomem ryzyka oraz wewnętrzną kontrolę nad procesem ICAAP, gwarantującą jego prawidłowość oraz dostosowywanie do zmieniających się warunków funkcjonowania.

**UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT CHARAKTERU I KWOT OKREŚLONYCH POZYCJI FUNDUSZY
WŁASNYCH WG WZORU Z ZAŁĄCZNIKA NR IV ROZPORZĄDZENIA 1423/2013**

Wyszczególnienie	Kwota na dzień 31.12.2020r.	Kwoty ujęte przed przyjęciem Rozporządzenia UE nr 575/2013 lub kwota rezydualna określona w Rozporządzeniu UE nr 575/2013
Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe		
1. Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	0	
w tym: instrument typu 1	0	
w tym: instrument typu 2	0	
w tym: instrument typu 3	0	
2. Zyski zatrzymane	0	
3. Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	36 204	36 204
3a. Fundusze ogólne ryzyka bankowego		
4. Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust.3 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	5 414	5 414
Zastrzyki kapitałowe za strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.		
5. Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)		
5a. Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	0	0
6. Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	41 618	41 618
Kapitał podstawowy Tier I: Korekty regulacyjne		
7. Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)		
8. Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-105	-105
9. Zbiór pustych z UE		
10. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		
11. Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		
12. Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		
13. Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		

14. Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		
15. Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		
16. Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		
17. Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		
18. Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	0
19. Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		
20. Zbiór pusty w UE		
20a Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		
20b w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		
20c w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		
20d w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		
21. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		
22. Kwota przekraczająca próg 15 % (kwota ujemna)		
23. w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		
24. Zbiór pusty w UE		
25. w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		
25a. Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0	0
26. Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier 1 od względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR		
26a. Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	0	0

26b. Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		
27. Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		
28. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-105	-105
29. Kapitał podstawowy Tier I	41 513	41 513
Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty		
30. Instrumenty Kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0	0
36. Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0	0
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne		
43. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0	0
44. Kapitał dodatkowy Tier I	0	0
45. Kapitał Tier 1 (kapitał Tier I=kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	41 513	41 513
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy		
46. Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0	0
51. Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0	0
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne		
54. Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty(kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	0
57. Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	0
58. Kapitał Tier II	0	0
59. Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	41 513	41 513
60. Aktywa ważone ryzykiem razem	335 449	335 449
Współczynniki i bufory kapitałowe		
61. Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,38	12,38
62. Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,38	12,38
63. Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,38	12,38
64. Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko	2,5	
65. w tym wymóg utrzymania bufora zabezpieczającego	8 386	
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłączone od dnia 1 stycznia 2014 do 1 stycznia 2022 r)		
80. Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		

JAKOŚĆ KREDYTOWA EKSPOZYCJI RESTRUKTURYZOWANYCH

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości				
1.	Kredyty i zaliczki	3 352,89	31 129,49	31 129,49	31 129,49	2,40	4 805,90	28 344,97	25 225,65
2.	banki centralne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	instytucje rządowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	instytucje kredytowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	inne instytucje finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	przedsiębiorstwa niefinansowe	566,63	20 521,34	20 521,34	20 521,34	0,00	2 081,62	17 780,87	17 214,23
7.	gospodarstwa domowe	2 786,26	10 608,15	10 608,15	10 608,15	2,40	2 724,28	10 564,11	8 011,42
8.	Dłużne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
									0,00
9.	Zobowiązania do udzielenia pożyczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

JAKOŚĆ KREDYTOWA EKSPOZYCJI OBSŁUGIWANYCH I NIEOBSŁUGIWANYCH W PODZIALE WEDŁUG LICZBY DNI PRZETERMINOWANIA

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna											
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
		Nieprzeterminowane lub przeterminowania dni ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	458 568	448 091	10 476	77 928	18 822	2 851	1 037	51 483	3 734		77 928
2	<i>Banki centralne</i>	0	0	0	0	0	0	0	0			0
3	<i>Instytucje rządowe</i>	57 665	57 665	0	0	0	0	0	0			0
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	183 005	183 005	0	0	0	0	0	0			0
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	2 811	2 811	0	0	0	0	0	0			0
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	84 604	84 604	0	43 981	16 093	2 068	968	22 110	2 741		43 981
7	<i>w tym MSP</i>	82 209	82 209	0	43 981	16 093	2 068	968	22 110	2 741		43 981
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	130 482	120 005	10 476	33 947	2 729	783	70	29 373	993		33 947
9	Dłużne papiery wartościowe	190 682	190 682	0	0	0	0	0	0	0		0
10	<i>Banki centralne</i>	158 098	158 098	0	0	0	0	0	0			0
11	<i>Instytucje rządowe</i>	10 030	10 030	0	0	0	0	0	0			0
12	<i>Instytucje kredytowe</i>	22 554	22 554	0	0	0	0	0	0			0
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0			0
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0			0
15	Ekspozycje pozabilansowe											
16	<i>Banki centralne</i>											
17	<i>Instytucje rządowe</i>											
18	<i>Instytucje kredytowe</i>											
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>											
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>											
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>											
22	Łącznie	649 249	638 773	10 476	77 928	18 822	2 851	1 037	51 483	3 734	0	0

EKSPOZYCJE OBSŁUGIWANE I NIEOBSŁUGIWANE ORAZ ZWIĄZANE Z NIMI REZERWY

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3			
Kredyty i zaliczki	458 568			77 928			645			16 289					59 997
Banki centralne	0			0			0			0					
Instytucje rządowe	57 665			0			0			0					
Instytucje kredytowe	183 005			0			0			0					
Inne instytucje finansowe	2 811			0			0			0					
Przedsiębiorstwa niefinansowe	84 604			43 981			0			7 660					35 024
w tym MSP	84 604			43 981			0			7 660					35 024
Gospodarstwa domowe	130 482			33 947			645			8 629					24 972
Dłużne papiery wartościowe	190 682			0			0			0					0
Banki centralne	158 098			0			0			0					
Instytucje rządowe	10 030			0			0			0					
Instytucje kredytowe	22 554			0			0			0					
Inne instytucje finansowe	0			0			0			0					
Przedsiębiorstwa niefinansowe	0			0			0			0					
Ekspozycje pozabilansowe	24 885			25			0			0					0
Banki centralne	0			0			0			0					
Instytucje rządowe	0			0			0			0					
Instytucje kredytowe	0			0			0			0					
Inne instytucje finansowe	0			0			0			0					
Przedsiębiorstwa niefinansowe	13 186			0			0			0					
Gospodarstwa domowe	11 699			25			0			0					
Łącznie	674 134			77 953			645			16 289					59 997

ZABEZPIECZENIE UZYSKANE PRZEZ PRZEJĘCIE

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	2 627	990
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	13 832	
A	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>		
B	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	13 832	
3	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>		
4	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>		
5	<i>Pozostałe</i>		
6	łącznie	16 459	990

Wskaźnik dźwigni określony w rozporządzeniu **w sprawie wymogów kapitałowych** – formularz do celów ujawniania informacji

Dzień odniesienia	31.12.2020
Nazwa podmiotu	Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju
Poziom stosowania	indywidualny

Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni		W TYS. ZŁOTYCH
		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	764 371
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	0
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	0
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	0
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	10 111
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	
EU-6b		
7	Inne korekty	-105
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	774 377

Tabela LRCom: Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni		W złotych
		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	764 371 010
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-104 454
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	764 266 556
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	0
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	0
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	0
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	0
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	0
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	0
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	0
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	0
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	0

14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	0
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	0
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)	0
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	24 905 214
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-14 794 540
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	10 110 674
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	0
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	41 513 136
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	774 377 230
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	5,36%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0

Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)		W złotych
Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych		
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	764 266 556
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	764 266 556
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	198 371 652
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	62 689 689
EU-7	Instytucje	182 908 615
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	121 556 866
EU-9	Ekspozycje detaliczne	71 598 425
EU-10	Przedsiębiorstwa	9 267 758
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	67 874 484
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	49 999 067